

**VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH
STUDIÍ, O. P. S., ČESKÉ BUDĚJOVICE**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

2012

Tomáš Nosálek Dis.

**VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH
STUDIÍ, O. P. S., ČESKÉ BUDĚJOVICE**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Služební výcvik příslušníků Policie ČR Územního odboru Mladá Boleslav

Autor práce: Tomáš Nosálek Dis.

Studijní obor: Bezpečnostně právní činnost ve veřejné správě

Forma studia: kombinovaná

Vedoucí bakalářské práce: Mgr. et Bc. Josef Kříha

Katedra : Katedra právních oborů a bezpečnostních studií

2012

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracoval samostatně, na základě vlastních zjištění a s použitím odborné literatury a materiálů uvedených v této práci a uvádím v ní veškeré prameny, které jsem použil.

Souhlasím, aby práce byla uložena v knihovně Vysoké školy evropských a regionálních studií v Českých Budějovicích zpřístupněna v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. V platném znění.

.....

Děkuji Mgr. et Bc. Josefu Kříhovi za odborné vedení mé absolventské práce, za jeho podněty a rady, které mi jako vedoucí mé bakalářské práce poskytoval při jejím zpracování.

Děkuji rovněž své rodině, zejména manželce Míše, za morální podporu, trpělivost a pomoc projevovanou po celou dobu mého studia.

Abstrakt

NOSÁLEK, T. *Služební výcvik příslušníků Policie ČR Územního odboru Mladá Boleslav: bakalářská práce*. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, o.p.s., 2012, 67 s. Vedoucí bakalářské práce: Mgr. et.Bc. Josef Kříha.

Klíčová slova: donucovací prostředek, policejní výcvik, psychika, služební zákrok, taktika policejního zákroku.

Tématem práce je služební výcvik příslušníků Policie České republiky Krajského ředitelství policie Středočeského kraje Územního odboru Mladá Boleslav. V bakalářské práci je uvedeno základní pojmosloví a východiska týkající se služebního výcviku příslušníků uvedené součásti Policie České republiky, v teoretické rovině jsou specifikovány právní aspekty vybraných donucovacích prostředků a taktické aspekty vybraných služebních zákroků. Dále je v práci formou tematického vzhladu poukázáno k vybraným bojovým systémům ozbrojených sil některých zemí světa z hlediska jejich obsahu, určení a možného využití u Policie České republiky. V praktické části je na základě kvantitativní metody s využitím dotazníkového šetření zhodnocena současná úroveň služebního výcviku příslušníků Policie České republiky Krajského ředitelství policie Středočeského kraje Územního odboru Mladá Boleslav se zřetelem na uplatnění dovedností získaných výcvikem v praxi. Popisuje jeho klady i zápory a je zde navrženo doplnění tohoto výcviku se zřetelem na jeho vylepšení.

Abstract

NOSÁLEK, T. *Staff training of the Police Territorial Department in Mladá Boleslav: Bachelor thesis*. České Budějovice : Vysoká škola evropských a regionálních studií o.p.s., 2012, 67s. Supervisor of the bachelor thesis: Mgr. et.Bc. Josef Kříha.

Key words: means of coercion, police training, psychological state, police action, police intervention tactics.

This work focuses on professional training of the police officers of the Regional Directorate of the Central Bohemian Regional Department Mladá Boleslav. The paper presents basic concepts of the police training, in theory there are described selected coercive police tactics and procedures of selected professional acts. Furthermore, this work describes selected combat systems of the armed forces of several countries in terms of their content, determination and possible use by the Czech Police. The practical part of the paper, based on quantitative methods using questionnaires, evaluates the current level of police training of officers of the Regional Police Directorate of the Central Bohemian Regional Department Mladá Boleslav with respect to the application of skills acquired in training practice. It describes the advantages and disadvantages and suggests supplementation of this training with a view of its improvement.

Obsah

Úvod	8
1 Cíl a metodika bakalářské práce	11
2 Teoretická část	13
2.1 Základní pojmy profesní terminologie	13
2.2 Všeobecná příprava příslušníku policie české republiky	16
2.2.1 Donucovací prostředky	17
2.2.2 Taktická příprava	20
3 Policejní výcvikové systémy	24
3.1 Exkurs k bojovému systému krav maga	24
3.2 Exkurs k bojovému systému SAMBO	25
3.3 Exkurs k bojovému umění Musado	27
4 Výzkumné šetření	29
4.1 Výzkumné metody a nástroje	29
4.2 Stanovení hypotéz	34
4.3 Popis výzkumného vzorku	34
5 Současná úroveň výcviku příslušníků Policie ČR Krajského ředitelství policie Středočeského kraje, Územního odboru Mladá Boleslav	36
5.1 Analýza výsledků dotazníků v oblasti použití donucovacích prostředků.	36
5.2 Analýza výsledků dotazníků v oblasti policejní taktiky.....	44
5.3 Analýza výsledků dotazníků v oblasti motivace k policejnímu výcviku a jeho koncepcí.....	49
5.4 Souhrn a podněty k doplnění současné koncepce policejního výcviku	52
5.5 Ověření hypotéz	54
Závěr	58
Seznam použitých zdrojů	60
Přílohy	63

Úvod

Hlavním cílem bakalářské práce je na základě výsledků výzkumné části tj. na základě získání a zhodnocení poznatků o současné úrovni služebního výcviku příslušníků Policie České republiky (dále jen Policie ČR) Krajského ředitelství policie Středočeského kraje Územního odboru Mladá Boleslav, zjistit jeho současnou úroveň stav z několika hledisek: prostoru věnovanému nácviku vybraných donucovacích prostředků a policejní taktice, schopnosti policistů použít vybrané donucovací prostředky v reálné situaci při plnění úkolů policie jako je ochrana bezpečnosti osob a majetku a veřejného pořádku, při plnění úkolů podle trestního řádu a dalších úkolů na úseku vnitřního pořádku a bezpečnosti¹, schopnosti policistů poskytnout první pomoc, motivace policistů, podmínek pro výcvik zákroku a navrhnout možnosti doplnění tohoto výcviku. V první teoretické části se práce zabývá použitou metodikou, vysvětlením základních pojmů profesní terminologie, jako jsou hmat, chvat, úder, kop, slzotvorný prostředek, obušek, aktivní a pasivní odpor, zbraň, nebezpečný pachatel, služební zákrok, závažný služební zákrok, stres a teoreticky popisuje náplň služebního výcviku příslušníků Policie České Republiky v rámci základní odborné přípravy na policejních školách Ministerstva vnitra České republiky a následně na základních útvarech pořádkové policie, dopravní policie a služby kriminální policie a vyšetřování v rámci územních odborů krajských ředitelství Policie České republiky a to zejména v oblasti nácviku donucovacích prostředků a policejní taktiky. Dále jsou v teoretické části stručně popsány vybrané výcvikové systémy, které užívají ozbrojené bezpečnostní složky v Izraeli (Krav Maga), v Rusku (Sambo) a v Německu (Musado). Tyto systémy jsou stručně charakterizovány jak z hlediska jejich obsahu, tak z hlediska jejich určení. Dále jsou tyto uvedené systémy v teoretické části práce stručně subjektivně zhodnoceny z hlediska jejich efektivnosti, účinnosti a jejich možného využití u Policie České republiky.

Vedlejšími cíly bakalářské práce jsou na základě výsledků dotazníkového šetření a na základě subjektivního zhodnocení vybraných výcvikových systému ozbrojených složek ve světě navrhnout možnosti doplnění shora uvedeného policejního výcviku.

Druhá empirická část práce se zaměřuje prostřednictvím kvantitativního výzkumu na základě dotazníkového šetření na současný charakter a stav služebního výcviku

¹ Česko. Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, Praha: Armex Publishing, 2009, §2, s.7.

příslušníků policie Krajského ředitelství policie Středočeského kraje, Územního odboru Mladá Boleslav, kraje. Dotazníkové šetření je provedeno prostřednictvím písemného dotazníku, který vyplnila individuálně skupina 60 respondentů (příslušníků Policie ČR). Otázky jsou uzavřené i otevřené. Na základě analýzy zjištěných údajů z dotazníkového šetření je v empirické části práce zhodnocena současná úroveň služebního výcviku na základních útvarech policie Krajského ředitelství policie Středočeského kraje, Územního obvodu Mladá Boleslav.

Současnou aktuálnost kvalitního policejního výcviku umocňuje fakt, že příslušníci Policie ČR, policisté jsou při výkonu služby mnohdy vystaveny konfliktním situacím, které by díky svému služebnímu výcviku měli být schopny zvládnout. Konfliktní situace mohou nastat nejen při zákrocích proti pachatelům trestné činnosti, ale i při rutinní policejní práci jako jsou např. dopravní kontroly, kontroly totožnosti osob nebo výslechy osob. Pravidelný, systematický a efektivní služební výcvik by měl být zárukou toho, že v konfliktní situaci policista zareaguje adekvátně a účinně. Při nedostatečném výcviku existuje riziko, že policista zareaguje neadekvátně, nepřiměřeně nebo emotivně. Základní dovednosti v oblasti použití donucovacích prostředků a v oblasti policejní taktiky získávají policisté v rámci základní odborné přípravy na policejních školách. Cílem služebního výcviku by mělo být udržení úrovně získaných dovedností během základní odborné přípravy a jejich rozvoj po celou dobu služby. Převážná většina technik používaných při služebním výcviku je poměrně jednoduchá, je volena pro pokud možno maximální efektivnost a účelnost a nevyžaduje např. dlouholetý každodenní výcvik jako např. při nácviku bojových umění. Jistě, schopnost rychlého a správného rozhodování lze získat na základě zkušeností z praxe, ale přesto je důležité se výcviku technik důsledně věnovat, osvojovat si je a zdokonalovat nejen při služebním výcviku, ale i ve volném čase. Při konfliktní situaci, kdy policisté použijí donucovací prostředky nebo zbraň je časté stresové řešení situace. Stres prodlužuje délku rozhodování, policista se však musí mnohdy rozhodnout, jak reagovat během krátkého okamžiku. Eliminace stresového faktoru kvalitním výcvikem je zásadní podmínka. Reakce policisty při těchto situacích by měla vycházet z osvojených dovedností, které se mnohdy díky výcviku automaticky policistovi vybaví a dokáže rychle a adekvátně jednat. V neposlední řadě může kvalitní policejní výcvik zachránit při služebním zákroku zdraví a život jak policistům, tak i civilistům. S nárůstem brutality pachatelů trestné činnosti v současné době je třeba počítat s tím, že možnost konfliktní situace,

která eventuálně může skončit těžkým zraněním nebo smrtí, bude pro policisty stále pravděpodobnější.

V oblasti donucovacích prostředků se práce nevěnuje celé škále prostředků definovaných zákonem ², ale pouze vybraným donucovacím prostředkům, které policisté zájmových útvarů, dle analýz policejního prezidia a dle evidencí policie Krajského ředitelství policie Středočeského kraje, při plnění svých úkolů používají nejčastěji. Jsou to donucovací prostředky hmaty, chvaty, údery a kopy, obušek či jiný úderný prostředek a pouta. V oblasti taktiky policejního zákroku se práce zabývá taktikou zákroku v situacích, do kterých se může policista základních útvarů snadno dostat. Např. taktika chování v reálně nebezpečných situacích, taktikou přístupu k objektům (budovám), taktikou použití střelné zbraně či taktikou silniční kontroly.

² Tamtéž, §52, s.25.

1 Cíl a metodika bakalářské práce

Hlavním cílem bakalářské práce je na základě výsledků výzkumné části tj. na základě získání poznatků o současném stavu služebního výcviku policistů Krajského ředitelství Středočeského kraje, Územního odboru Mladá Boleslav zhodnotit současnou úroveň výcviku z několika hledisek: prostoru věnovanému nácviku vybraných donucovacích prostředků a policejní taktiky, schopnosti policistů použít vybrané donucovací prostředky v reálné situaci, schopnosti policistů poskytnout první pomoc, motivace policistů, podmínek pro výcvik.

Vedlejšími cíly bakalářské práce jsou na základě výsledků dotazníkového šetření a na základě subjektivního zhodnocení vybraných výcvikových systému ozbrojených složek ve světě navrhnout možnosti doplnění shora uvedeného služebního výcviku.

V empirické části jsou stanoveny výzkumné metody a nástroje, včetně stanovení 5 hypotéz zpracovatelem této bakalářské práce. S využitím Likrtovy škály míry souhlasu či nesouhlasu (určitě ano, spíše ano, spíše ne, určitě ne) jsou výsledky škál odpovědí jednotlivých respondentů spojeny a jejich součet je převeden na procentuální podíl výroku na konkrétní poloze zvolené škály. Uvedené hypotézy jsou na základě analýzy výsledků vyplněných dotazníků zpracovatelem práce potvrzeny či vyvráceny.

V empirické části práce je užitá metoda kvantitativního výzkumu. Kvantitativní výzkum na základě dotazníkového šetření mezi příslušníky Policie ČR Krajského ředitelství policie Středočeského kraje, Územního odboru Mladá Boleslav, konkrétně mezi příslušníky Policie ČR policisty Obvodního oddělení policie Mladá Boleslav I, Obvodního oddělení policie Mladá Boleslav II, Obvodního oddělení policie Bělá pod Bezdězem, Obvodního oddělení policie Mnichovo Hradiště, Obvodního oddělení Dobrovice, Oddělení dopravního inspektorátu Mladá Boleslav a Služby kriminální policie a vyšetřování Mladá Boleslav. Na základě analýzy zjištěných údajů je zhodnocena úroveň služebního výcviku na uvedených základních útvarech.

„Přesná formulace konkrétního cíle a úlohy dotazníku ve vztahu ke zvolenému problému je základní podmínkou účelného koncipování dotazníku. Přispívá k cílevědomému obsahovému zaměření dotazníku i k jasnému zaměření jednotlivých položek na uzlové momenty. Naproti tomu nepřesné anebo příliš povrchní vymezení

problému vede obvykle k nejasnosti celkové obsahové koncepce dotazníku a k orientaci na náhodné, nepodstatné stránky při shromažďování dat.“³

Výzkumná část práce byla provedena pouze na základě šetření na základních útvarech Krajského ředitelství policie Středočeského kraje, Územního odboru Mladá Boleslav, a to vzhledem k časovým a finančním možnostem autora práce. Dále byla provedena na těchto útvarech také z důvodu toho, že autor práce je policista na jednom z těchto útvarů.

Zpracovatel bakalářské práce stanovil celkem 5 hypotéz. **Hypotéza 1:** Na otázky v dotazníku týkající se dostatečnosti či nedostatečnosti prostoru, který je věnován během výcviku nácviku donucovacích prostředků hmatů, chvatů, úderů a kopů zpracovatel této bakalářské práce předpokládá, že odpoví většina respondentů, tedy více jak 50%, kladně. **Hypotéza 2:** Na otázky v dotazníku týkající se dostatečnosti či nedostatečnosti prostoru, který je věnován během výcviku nácviku donucovacích prostředků použití obušku či jiných úderných prostředků zpracovatel této bakalářské práce předpokládá, že odpoví většina respondentů, tedy více jak 50%, kladně. **Hypotéza 3:** Na otázky v dotazníku týkající se dostatečnosti či nedostatečnosti prostoru, který je věnován během výcviku nácviku donucovacího prostředku použití a manipulace s pouty zpracovatel této bakalářské práce předpokládá, že odpoví většina respondentů, tedy více jak 50%, kladně. **Hypotéza 4:** Na otázky v dotazníku týkající se schopnosti policistů efektivně použít donucovací prostředky hmaty, chvaty, údery a kopy při služebním zákroku zpracovatel této bakalářské práce předpokládá, že odpoví většina, tedy více jak 50%, respondentů kladně. **Hypotéza 5:** Na otázky v dotazníku týkající se toho, zda je do výcviku v dostatečné míře zařazen nácvik taktiky policejního zákroku jako zákrok v budově a v místnosti, dopravní kontrola, střelba na jedoucí vozidlo a zákrok proti více pachatelům zpracovatel této bakalářské práce předpokládá, že odpoví většina respondentů, tedy více jak 50%, záporně.

³ SOMR, M. *Základní metody výzkumu. Vybrané kapitoly z metodologie pedagogického výzkumu.* České Budějovice, 2007, s. 16-17.

2 Teoretická část

2.1 Základní pojmy profesní terminologie

Hmat, chvat, úder, kop.

Podle ŠKODY, VAVERY, ŠMERDY⁴ je hmat uchopení osoby, které směřuje k překonání jejího pasivního odporu a osobě nepůsobí bolest. Chvat je uchopení osoby, které směřuje k překonání jejího aktivního odporu. Toto uchopení osoby jí však již může způsobit bolest a následně ji zklidnit. Úder je veden rukou a překonává se jím aktivní odpor. Obvykle směřuje na citlivé místo. Kop je veden nohou.

Chvat je pohybově technický prvek převzatý z některého úpolového sportu, jehož cílem je dostat protivníka do takové polohy, ve které prohrává. Na lidském těle je řada míst, která jsou velmi citlivá na tlak, úder či kop. Je nutné, aby tato místa policista znal a dovedl odpovídající techniky použít, aby dokázal krátkodobě překonat pasivní odpor osoby, aby dokázal krátkodobě vyřadit z činnosti agresivního jedince, aby se vyvaroval zásahu na těle osoby, která jsou životně důležitá a jednal tak v souladu se zákonem. „Policista je povinen dbát, aby použitím donucovacího prostředku nezpůsobil osobě újmu zřejmě nepřiměřenou povaze a nebezpečnosti jejího protiprávního jednání.”⁵

Slzotvorný prostředek

Tzv. „kaser,..” Podle ŠKODY, VAVERY, ŠMERDY⁶ je tento prostředek určen na zneškodnění osoby prostřednictvím aerosolu vstříknutého do očí, což dočasně způsobí její omezenou schopnost vidět.

Obušek

Je určen k úderu. Obušek může být standardní tj. gumový, nebo kovový teleskopický. Jiným úderným prostředkem je tonfa.

Podle HABERSETZERA⁷ byla tonfa původně hospodářský nástroj, který proměnili okinavští rolníci na zbraň proti japonským okupantům z klanu Sacuma. Tato

⁴ ŠKODA, J., VAVERA, F., ŠMERDA, R. *Zákon o policii s komentářem*, Komentář k § 52 k písmenu a), Aleš Čeněk, Plzeň 2009, s.194.

⁵ Česko. *Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky*. Praha: Armex Publishing, 2009, §53 odst. 5, s. 40.

⁶ ŠKODA, J., VAVERA, F., ŠMERDA, R. *Zákon o policii s komentářem*. Komentář k § 52 k písmenu b) a c), Aleš Čeněk, Plzeň 2009, s.175.

improvizovaná zbraň byla v rukou zručných sedláků mimořádně účinná. Původně to byla jen rukověť z tvrdého dřeva, asi 50cm dlouhá, na konci s válcovitým držadlem, zapuštěná do části mlýnského kamene určeného na mletí sojových bobulí a obilnin. V případě potřeby bylo možné tonfu rychle vyndat z mlýnského kamene a použít ji jako zbraň. Systematicky se začala tonfa používat jako zbraň na ostrově Okinawa a tam také byla vypracována metoda požití této zbraně.

Aktivní odpor a pasivní odpor.

Podle ŠKODY, VAVERY, ŠMERDY ⁸ aktivním odporem rozumíme násilné bránění provedení služebního zákroku. Pasivním odporem rozumíme nenásilné odmítání výzev policisty.

Nebezpečný pachatel

Není definován současnou legislativou. Zpravidla se jedná o osobu, proti které je veden závažný služební zákrok, je vyhodnocena policistou při zákroku na základě zjištěných informací jako nebezpečná, nebo je určena nadřízeným policisty jako osoba nebezpečná nebo se jedná o pachatele zvláště závažných trestných činů vymezených zákonem č. 141/1961Sb., trestní řád.

Služební zákrok

Je to úkon, při kterém dochází k vynucování právní povinnosti za použití síly nebo hrozby použití síly, jehož cílem je překonat odpor osoby.

Závažný služební zákrok

Podle ŠKODY, VAVERY, ŠMERDY ⁹ takový zákrok, s jehož nedokončením hrozí nevratné nebo mimořádně závažné důsledky. Zpravidla směřuje proti nebezpečnému pachateli.

⁷ HABERSETZER, R., *Nunčaku, tonfa*. Veda, vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied, Bratislava 1993, s.87.

⁸ ŠKODA, J., VAVERA, F., ŠMERDA, R. *Zákon o policii s komentáři*. Komentář k § 52, Aleš Čeněk, Plzeň 2009, s. 174.

⁹ Tamtéž s. 187.

Stres a zátěžová situace

Podle NAKONEČNÉHO¹⁰ stress (anglického slova stress, zátěž) vzniká tehdy, působí-li na člověka dlouhodobě silný podnět nebo se ocitne v nesnesitelné situaci, jíž se nemůže vyhnout a setrvává v ní. Situace psychické zátěže, stresu, má za následek nadměrné vzrušení, na něž organismus odpovídá nejprve poplachovou reakcí, která po určité době přechází v pokus o adaptaci a nepodaří-li se, ve vyčerpání, v extrémních situacích i ke smrti. Poplachová reakce vyvolává fyziologické změny jako zvýšená srdeční činnost, zvýšený krevní tlak, řadu hormonálních změn apod. Změny jsou doprovázeny emocemi neklidu, ohrožení a dalšími negativními i pocity. Stres vyčerpává zásoby adaptační energie, které nejsou nevyčerpatelné. Negativní vlivy působící ve stresových situacích se nazývají stresory. Stresory působí prostřednictvím emocí, zejména strachu a hněvu. Za základní symptomy stresu se považují zvýšená vzrušivost nebo naopak utlumenost, křečovitost, nesoustředěnost, neschopnost se fyzicky a psychicky uvolnit, projevy zkratkovitého jednání, roztržitost.

Zvládnutí („coping“): rozumí se tím zvládnutí nebo zvládávání působícího stresoru, tj. nasazení sil k boji se stresem, přičemž se tu uplatňuje hledisko jednoty osobnosti a jejího životního prostředí, zvládnutí stresu je nejen záležitostí postižené osoby, jejich osobních vlastností, ale i jejího, především ovšem sociálního zázemí (pomoc rodiny, přátel, spoluzaměstnanců apod.).¹¹

Dle VYMĚTALA, VOSKY, TOMANA, URBANA¹² se policista každodenně setkává s mnoha úkoly, které řeší rutinně. Přesto, že psychická odolnost policistů vůči stresu je obecně vyšší než u běžné populace, mohou se při plnění svých úkolů občas setkat s mimořádnou situací, která svou intenzitou přesahuje přirozené schopnosti se s takovou situací vyrovnat. Mezi zvlášť zátěžové situace v rámci policejní služby patří např. ohrožení vlastního života nebo zdraví, použití střelné zbraně, pohled na případy kruté smrti a vážná zranění, hromadné neštěstí, úmrtí dítěte apod. Policisté se v rámci své odbornosti mnohdy domnívají, že musí čelit všem mimořádným událostem, které by jinak každého normálního člověka silně zasáhly. V rámci tohoto mýtu „nezlomného policisty“ si někdy neuvědomují, že tyto události mohou později způsobit problémy. Přestože bývají policisté psychicky odolnější než ostatní populace, výrazně zátěžovým situacím jsou vystaveny mnohem častěji. Za účelem minimalizace rizik, která jsou

¹⁰ NAKONEČNÝ, M. *Lexikon psychologie*. Vodňář, Praha, 1995, s. 32-33.

¹¹ NAKONEČNÝ, M. *Encyklopedie obecné psychologie*. Akademia, Praha, 1997, s. 41.

¹² VYMĚTAL, Š., VOSKA, V., TOMAN, O., URBAN K. *Možnosti psychologické podpory v Policii ČR*. Themis, Praha 2010, s. 33-34.

spojena s náročným výkonem policejní služby, se začal u české policie v r. 1998 rozvíjet program postraumatické intervenční péče.

2.2 Všeobecná příprava příslušníku policie české republiky

Základní znalosti a dovednosti v oblasti služebního výcviku získávají nově přijatí policisté ke službě pořádkové, železniční, dopravní, cizinecké policie, popř. ochranné služby, během základní odborné přípravy. Ta poskytuje policistovi vědomosti a dovednosti, rozvíjí jeho schopnosti a postoje, a učí ho uznávat hodnoty potřebné pro výkon policejních činností. Základní odborná příprava je rozdělena na část teoretickou a část odborné praxe, která probíhá zpravidla 1 měsíc před zahájením a 1-2 měsíce po skončení teoretické části. Pro absolventy středních škol s maturitou, kteří jsou zařazeni ve službě pořádkové, železniční a dopravní policie (popř. ochranné služby), je celková délka trvání základní odborné přípravy 9 měsíců. Teoretická část je v rozsahu cca 6 měsíců a výuka probíhá ve středních policejních školách, a to Střední policejní škole Ministerstva vnitra České republiky v Praze, Střední policejní škole Ministerstva vnitra České republiky v Brně, Střední policejní škole Ministerstva vnitra České republiky v Holešově a Střední policejní škole Ministerstva vnitra České republiky v Jihlavě. Část řízené praxe probíhá ve školním policejním středisku příslušného krajského ředitelství policie v trvání 3 měsíců. Policisté zařazení u služby cizinecké policie mají celkovou délku základní odborné přípravy v rozsahu 12 měsíců. Teoretická část je v trvání cca 10 měsíců a část řízené praxe v trvání 2 měsíce. V tomto případě probíhá teoretická i praktická část výcviku ve střední policejní škole MV v Holešově.¹³

Během období této přípravy nejsou příslušníci Policie ČR policisté při získávání znalostí a dovedností rozděleny vzhledem k jejich zařazení po úspěšném absolvování základní odborné přípravy. Je zřejmé, že příprava specialistů v řadách policie jako např. pořádkové jednotky, zásahové jednotky, ochranná služba je specifická a vyžaduje speciální výcvik, který není v rámci základní odborné přípravy a následně v rámci výcviku na útvarech územních odborů krajských ředitelství zařazen. Policejní výcvik v rámci základní odborné přípravy a následně v rámci výcviku na útvarech územních odborů krajských ředitelství je zaměřen na výcvik použití donucovacích prostředků jako jsou slzotvorný prostředek, teleskopický obušek či tonfa, pouta, hmaty, chvaty, údery, kopy a dále na taktickou stránku výcviku jako jsou přístupy k objektům(

1 ¹³ *Základní odborná příprava a další vzdělání policistů* [online]. 2011 [cit. 2012- 01-11]. Dostupné z www.policie.cz/clanek/zakladni-odborna-priprava-vzdelani-policistu.aspx

budovám) a jejich prohledávání, přístup k místnostem a jejich prohledávání, použití střelné zbraně, pátrání po ozbrojených osobách, perlustrace podezřelých osob či silniční kontrola. Tedy je tento výcvik zaměřen na dovednosti, které sice nejvíce užijí při výkonu služby příslušníci pořádkové policie, dopravní policie a pracovníci kriminální policie a vyšetřování, ale vytvářejí základ i pro další výcvik příslušníků speciálních útvarů policie jako např. pořádkové jednotky, zásahové jednotky, ochranná služba. Není obsahem této práce popisovat služební výcvik speciálních útvarů Policie České republiky, ale věnuje se obsahu výcviku během základní odborné přípravy na policejních školách a následně na útvarech pořádkové policie, dopravní, policie a služby kriminální policie a vyšetřování v rámci územních odborů krajských ředitelství Policie České republiky.

2.2.1 Donucovací prostředky

Podle ŠKODY, VAVERY, ŠMERDY¹⁴ Policisté jsou při výkonu povolání oprávněni při plnění služebních povinností použít donucovací prostředky. Spojujícím znakem všech donucovacích prostředků je jejich nesmrtící povaha. Tyto prostředky nemohou být použity jako trest nebo odplata. Při použití donucovacích prostředků platí zásada subsidiarity, tzn. že výsledku při služebním zákroku nelze dosáhnout jinak.

Donucovací prostředky jsou definovány v § 52 zákona č 273/2008 Sb., o Policii České republiky. Podmínky pro použití donucovacích prostředků jsou definovány v § 53-55 zákona č 273/2008 Sb., o Policii České republiky

„Policie je státním orgánem, který má za úkol mj. zajišťovat práva a svobody osob. Pro efektivní plnění úkolů na úseku ochrany před útoky na tato práva a svobody je vybavena řadou donucovacích prostředků a možností používat zbraň v rozsahu stanoveném zákonem. Zákon o policii donucovací prostředek nedefinuje pojmově, ale pomocí enumerace prostředků, které zahrnuje do množiny donucovacích prostředků. Z této enumerace plyne, že spojujícím znakem pro donucovací prostředky je jejich nesmrtící povaha“¹⁵

¹⁴ ŠKODA, J., VAVERA, F., ŠMERDA, R. *Zákon o policii s komentářem*. Hlava XI.), Aleš Čeněk, Plzeň 2009, s.175.

¹⁵ Tamtéž 1. odstavec.

„Aplikace všech forem donucovacích prostředků má podobu přímého donucení, neboť fyzická osoba – rušitel je s jejich pomocí příslušníkem Policie České republiky nucena ke splnění právních povinností.“¹⁶

Použití donucovacích prostředků při služebním zákroku může mít vliv na psychiku a zdraví všech zúčastněných stran a také na další vývoj zákroku. Nepřiměřené použití donucovacích prostředků může policistovi přivést osobní, pracovní a i existenční problémy. Proto je velmi důležité, aby policista díky výcviku zvládnul jak technickou stránku, tak právní podmínky pro použití donucovacích prostředků. Jako kritéria pro správné zvolení donucovacího prostředku můžeme uvést význam chráněného zájmu, způsob jeho ohrožení nebo porušení, osobu pachatele, místo, čas a další okolnosti, za kterých došlo k ohrožení či k porušení chráněného zájmu (např. počet osob) a v neposlední řadě počet, fyzická zdatnost a výzbroj policisty, jeho výcvik.

Pro současný nácvik donucovacích prostředků je charakteristická časová nenáročnost a naučitelnost. Vychází z toho, aby nácvik zvládli všichni policisté, tzn. muži i ženy, aktivní sportovci i nespportovci. Je zřejmé, že jak fyzické, tak mentální předpoklady budou jiné u mladého policisty – atleta a např. starší policistky. Nácvik použití donucovacích prostředků je koncipován tak, aby byl v reálné situaci při služebním zákroku vždy dominantní příslušník policie, i když je např. pomalejší či fyzicky méně zdatný než pachatel. Již samotný název „ozbrojený bezpečnostní sbor“ napovídá, čím může policista vyrovnat případný handicap vzhledem k pachateli. Jsou to technické donucovací prostředky jako teleskopický obušek, tonfa, pouta, varovný výstřel či hrozba namířenou střelnou zbraní.

Pomůcky pro nácvik použití donucovacích prostředků

Pro rychlé pokroky ve služebním výcviku a hlavně pro následné odpovídající použití donucovacích prostředků tzv. „na ulici“ při služebním zákroku je nesmírně důležité zařadit do výcviku tréninkové pomůcky, které umožní okusit policistům kontakt. Tento kontaktní trénink je důležitý proto, aby si policisté uvědomili opravdové nebezpečí útoku a nebyli potom v reálné situaci zaskočeni tvrdým útokem pachatele např. tvrdým úderem, kopem nebo úderem nějakého předmětu. Jde o to, aby nebyli policisté tímto útokem zaskočeni a adekvátně jednali. Lehké tréninkové metody jako

¹⁶ MATES, P. a KOL. *Policejní právo, právní předpisy s komentářem*. 4. aktualizované vydání. Praha: Linde Praha, a. s., 2007, s. 115. Srov. též ČECHMÁNEK, B. HROZINKOVÁ, E., *Zákon o Policii České republiky a související předpisy*. 1. vydání. Praha: Eurounion, s. r. o., 1999, s. 108.

např. stínové údery do vzduchu či lehké sparringování s kolegou jsou jistě také velmi důležité, ale mnohdy policisté zjistí, že vlastně nedokáží udeřit či kopnout co nejefektivněji, nejrychleji a plnou silou. Proto je zařazení tréninkových pomůcek do výcviku nesmírně důležité.

Boxerský pytel

„Pomalý úder není žádný úder, nýbrž zbytečné plýtvání energie“¹⁷ Tréninkem na boxerském pytli se zvyšuje síla úderu a kopu a úderové plochy se otužují. Také se na něm cvičí jednoduché kombinace. Je vhodné pro nácvik na pytli použít buď boxerské rukavice, či alespoň zabandážovat ruce, aby se zabránilo případnému zranění při špatně vedeném úderu.

Boxerské rukavice

Tato pomůcka je vhodná k simulování skutečného útoku na policistu, k odstranění případného strachu za zasažení úderem . Je vhodné z důvodu předcházení zranění užívat přílbu s mřížkou(zranění např. nosu)

Lapa

Tato pomůcka také zvyšuje síla úderu a kopu a úderové plochy se otužují. K tomu je také vhodná na nácvik kombinací. Lapa je naplněna tlumící hmotou, která opět dovolí udeřit plnou silou. Také může partner lapu držící se různě s ní pohybovat a údery, kopy a jejich kombinace se dají tedy cvičit i za pohybu.

Cvičný slzotvorný prostředek

Tato pomůcka odpovídá svými rozměry skutečnému slzotvornému prostředku . Policista si může ozkoušet manipulaci s prostředkem a přesnost zásahu proudem vody. Pro nácvik je vhodné použít ochranných brýlí.

Ochranná helma s mříží

Ochranná helma má dvojí přínos. Prvním je možnost provedení přiměřeného úderu proti hlavě kolegy. S čímž může mít řada osob pochopitelný psychický problém, a druhý je získání pocitu „jaké to je dostat ránu“. Dostat přiměřenou ránu je v této

¹⁷ REBAK, Z. *Thajský box*. Naše vojsko, Praha, 1994, s.91.

ochranné přilbě relativně bezpečné, ale zároveň nepříjemný pocit s tím spojený dává nositeli návyk pocitu zásahu, který ho v samotném zákroku nezaskočí.

Cvičný nůž

Měl by být hlavně měkký a umožňuje při cvičení bodat bez zábran do jakékoliv části těla. Zároveň kolegovi nehrozí, že by se při obraně proti útoku nožem zranil.

2.2.2 Taktická příprava

Taktickou přípravou rozumíme metodiku, taktiku a techniku některých specifických policejních úkonů. jako např. taktika pro chování v reálně nebezpečných situacích, přístupy k objektům(budovám) a jejich prohledávání, přístup k místnostem a jejich prohledávání, použití střelné zbraně či silniční kontrola. Toto jsou základní úkony, jejichž taktika se nacvičuje v rámci základní odborné přípravy a pokračuje nácvikem na základních útvech pořádkové policie, dopravní policie a příslušníků Služby kriminální policie a vyšetřování. Velmi důležitá pro zvládnutí jak taktiky zákroku je kromě ovládnutí donucovacích prostředků také psychika policisty a jeho reakce v zátěžových situacích.

Reálně nebezpečné situace.

Dle NÁCHODSKÉHO¹⁸ jsou reálně nebezpečné situace rozděleny na dvě skupiny. První skupina jsou situace, kdy taktika chování pomůže předejít rizikovým situacím, včetně života ohrožujícího střetnutí. Druhá skupina jsou situace, kdy se nepodařilo zabránit použití střelné zbraně pachatele. V obou situacích je velmi důležitý vyvážený vztah mezi psychickou stabilitou, fyzickou zdatností, odborností, taktikou pohybu a střeleckou dovedností. Všechny tyto faktory jsou důležité a opomenutí kteréhokoliv z nich vede k potenciálnímu ohrožení zdraví či života policisty. Vycvičený policista má zpravidla vyšší sebedůvěru, je si vědom své připravenosti pro tyto situace a jeho kontrolované dovednosti mu pomohou v okamžiku potřeby minimalizovat či zastavit vzniklé riziko. Při výcviku taktiky je třeba brát zřetel na to, že v reálně nebezpečných situacích policista může přijít do kontaktu s pachatelem zvláště závažné trestné činnosti, u něhož předpokládáme držení zbraně. Při zákroku tedy může policista přijít do kontaktu s ozbrojeným pachatelem. Ke střetnutí za použití střelných zbraní

¹⁸ NÁCHODSKÝ, Z. *Taktika policejní akce*. Praha 1993, str. 12-17.

dochází za určitých podmínek a faktorů jako jsou vzdálenosti, čas, místo, světlo. Tradičně pojímaný střelecký výcvik mířené střelby v klidu pomáhá při počátečním seznamování se zbraní. Pro praktickou bojovou střelbu je však nevyhovující. Zatímco mířená střelba je praktikována na 25m, 50m apod., skutečné použití zbraně bývá z 85 % pod cca 6 m.(Jak zkušenost a praxe ukázala). Čas na vzájemné střelecké střetnutí se pohybuje od 2 do 3 sekund. Téměř nikdy není čas zaujmout střelecký postoj, připravit se na střelbu a namíření na cíl. Střelecká střetnutí venku a uvnitř budovy jsou dle skutečných případů z policejní služby poměru asi 2,5 :1,3. Více než k dvojímu požití zbraně ze tří možností dochází za šera, či tmy. Uvedené faktory je třeba do nácviku taktiky zahrnout.

„Z více než 250 policistů zabitých od roku 1854 v New York City, byl jen jeden zastřelen pachatelem ze vzdálenosti větší než 6 m.,¹⁹

Zákrok v budově a v místnosti.

Dle NÁCHODSKÉHO²⁰ se zákrok v budově se řídí několika hlavními zásadami. Je třeba vyhodnotit vzniklou situaci s ohledem na způsob oznámení (nouzové zavolání, osobní ohlášení, narušení techniky zabezpečovacího zařízení apod., výtěžit oznamovatele k umístění objektu, počtu podezřelých osob apod.). Je nezbytné izolovat případného ozbrojeného pachatele od nezúčastněných osob. Dalším úkolem je nenápadný příjezd policistů. Při zákroku je třeba brát ohled na to, že pachatel může být kdekoliv např. na střeše budovy, v okně, ve dveřích apod.). Dovoluje-li to situace, je správné prohledávat místnosti v budově od shora dolů, co nejtíšeji. Při pohybu policistů se smí pohybovat vždy jen jeden. Dveře se mají otevírat co nejrychleji a ze dřepu.

Taktika použití střelné zbraně

Přípravenost policisty použít při zákroku střelnou zbraň nemůže být neustálá. Mělo by platit to, že policista služební zbraň nemá vytahovat, pokud nemá záměr být připraven ke střelbě. Služební zbraň by měla být připravena k použití vždy, kdy je důvodné podezření, že dojde ke střetu s ozbrojeným nebezpečným pachatelem násilného trestného činu či policista postupuje riskantní aktivit jako např. prohledávání budov, místností, odlehlých úkrytů apod.

¹⁹ RONALD, J.A., THOMAS, M.M., CHARLERS , R. *Jak přežít v betonové džungli*. Armex Praha, str.38.

²⁰ NÁCHODSKÝ, Z. *Taktika policejní akc.* Praha 1993, str. 22-26.

Taktika silniční kontroly

Silniční kontrola je běžnou činností pořádkového či dopravního policisty. Jen málokterá z činností policisty se zdá být více rutinní než běžná kontrola motorového vozidla. K násilnosti na policistu může dojít i v době, kdy si myslí, že má situaci pod kontrolou. K útoku na policistu může dojít ještě před tím, než opustí své vozidlo. Zastavování motorového vozidla je jedním z nejnebezpečnějších úkonů, které policista postupuje. Největší nebezpečí spočívá v tom, že policista většinou neví, koho zastavuje. Při zastavování služebního vozidla je vhodné mít kola otočena do strany výstupu z vozidla., poskytují částečnou ochranu od odražené střely. Při kontrole vozidla platí zásada, že by se policista neměl zastavovat u okénka řidiče., ale vždy něco vzadu, v blízkosti vozu. Tím je vyloučeno riziko udeření policisty dveřmi a je ztížená případná střelba pachatele ve vozidle. Dále je nutné při kontrole dokladů periferně sledovat ruce řidiče a ostatní prostory vozu. Důležité je také to, aby policista přistupoval ke kontrolovanému vozidlu zezadu a v jeho těsné blízkosti.

Úloha psychiky při služebním zákroku

Dle ČERNÉHO²¹ závisí úspěch policejného zákroku velkou měrou na stavu psychiky policisty. Psychika do velké míry ovlivňuje schopnost policisty využít naučené dovednosti. Při policejní praxi mohou nastat dva psychické stavy. Je to stres, nedostatek sebevědomí a neúměrná sebejistota.

„Za faktory, které podporují vznik stresové reakce, lze v našem případě považovat zejména

- nedůvěru policisty ve své schopnosti, nedostatečný výcvik a málo praktických zkušeností
- nedůvěru v profesionální schopnosti a vycvičenou kolegů
- vědomí malé účinnosti dosud používaných postupů
- neodpovídající vybavení policisty
- příliš velký počet nebezpečných zákroků po dlouhou dobu
- vlastní zranění při zákroku, popř. zranění nebo smrt kolegy
- psychický otřes po použití zbraně proti člověku.

²¹ ČERNÝ, P. *Taktická příprava*. MV ČR, Odbor vzdělávání a správy policejního školství, Praha 2003, str.74.

- Jedním z neúčinnějších způsobů, jak překonat nebo zmírnit většinu těchto příznaků, je intenzivní, co nejvíce reálný nácvik nejrůznějších situací.
- Neúměrná sebejistota je opačným psychickým stavem, majícím negativní vliv na výkon policisty. Příčiny mohou být různé:
 - neznalost rizik policejní práce
 - přehnaná důvěra v sebe samotného, ve své schopnosti
 - absence nebezpečné situace v dosavadní činnosti(a z toho plynoucí podcenění určitých nebezpečí).
- Tento stav nastává zejména u policistů na „klidnějších“ úsecích. Policista začne být pohodlný, podceňuje potřebu dalšího výcviku a nutnost zlepšování svých dosavadních schopností. Je spokojen sám se sebou a svou práci bere již jako rutinu.,²²

Podle ČÍRTKOVÉ²³ jako prevenci stresu používá psychologie širokou škálu technik. Patří mezi ně relaxační cvičení a sebeovládání, nácvik koncentrace na policejní úkol, zvládání strachu a pocitu nejistoty v nepřehledných situacích, mentální přípravu zahrnující vše, co může nastat a jak se v různých variantách děje chovat, pozitivní sebeinstrukci, psychologickou přípravu na určité situace. Těmito situacemi mohou být jednání s agresorem, duševně narušeným člověkem, obětí či poškozeným, vyjednávání, zákroky v rodinných krizích, silniční kontroly apod.

²² Tamtéž, s.74-75.

²³ ČÍRTKOVÁ, L. *Policejní psychologie*. 3. vydání. Praha: Portál, 2000, s. 135.

3 Policejní výcvikové systémy

Zařazení části o policejních výcvikových systémech je z důvodu toho, že mnoho technik z těchto systémů je možno aplikovat na stávající výcvik příslušníků Policie ČR. Jak vyplynulo z dotazníkového šetření, tyto policejní výcvikové systémy nejsou mezi respondenty téměř známy.

Tato část práce slouží nejen k seznámení s některými policejními systémy ve světě, ale také může posloužit k zamyšlení, zda by opravdu nebylo vhodné některý z nich zařadit do výcviku a třeba tím zvýšit zájem policistů o služební výcvik.

Uvedené policejní výcvikové systémy s jejich stručným popisem a stručným zhodnocením z hlediska efektivnosti a využitelnosti u Policie ČR je pouze orientační. Protože ve světě existuje i mnoho jiných policejních výcvikových systémů.

„Zhodnotíme-li však bojové techniky, jež se v boji zblízka používají, není v nich nic vyjímečného či nepoznaného, a jsou vlastně všeobecně známé každému, kdo se bojovým umění hlouběji zabývá. Spíše jde o to, aby byly dokonale zautomatizovány k užití v každé situaci, v níž jsou potřebné.“²⁴

3.1 Exkurs k bojovému systému krav maga

„Krav maga je moderní, praktická, prověřená soustava sebeobránných technik, pečlivě koncipovaných tak, aby odpovídaly podmínkám dnešního, rychle se měnícího světa. Vyznačuje se natolik logickým a koherentním přístupem ke konfliktním situacím a sebeobránným technikám, že umožňuje dosáhnout relativně vysokého stupně dovednosti v poměrně krátkém čase.“²⁵

Zakladatelem bojového systému Krav Maga je Imrich „Imi“ Lichtenfeld. Tento muž se stal v 30. letech minulého století vůdcem skupiny mladých Židů, z nichž většina patřila k boxerům, zápasníkům, nebo vzpěračům, s nimiž se snažil zabránit antisemitským násilníkům, aby vstupovali do židovské čtvrti. V roce 1944 Imi začal s tréninkem elitních jednotek Hagany a Palmachu (předchůdci Izraelských obranných sil) v oblastech v nichž byl opravdovým expertem – fyzická kondice a plavání, zápas, používání nože a obrana proti útokům nožem. V roce 1948 vznikl stát Izrael a byly zároveň zformovány Izraelské obranné síly (IDF). Imi se stal hlavním instruktorem

²⁴ FOJTÍK I., *Duch budó*. Naše vojsko, Praha 2006, s. 198.

²⁵ EYAL YANILOV I.S. (L). *Krav Maga. Umění čelit ozbrojenému útočníkovi*. Naše vojsko. Praha 2010. s 1.

pro zvyšování fyzické kondice a bojové přípravy těchto jednotek. V IDF působil Imi přibližně 20 let. Během této doby vyvinul a zdokonalil svou unikátní metodu sebeobrany a boje zblízka- Krav Maga. Poté, když ukončil aktivní službu, začal upravovat a modifikovat systém Krav Maga pro civilní použití tak, aby bez ohledu na fyzickou připravenost obránce bylo možné předejít jakkoliv motivovanému útoku. Krav Maga je prověřenou soustavou sebeobránných technik, pečlivě koncipovaných tak, aby odpovídaly podmínkám současného a rychle se měnícího světa. Vyznačuje se natolik logickým a koherentním přístupem ke konfliktním situacím a sebeobránným technikám, že potenciálnímu praktikantovi umožňuje dosáhnout relativně vysokého stupně dovedností v poměrně krátkém čase. Celý systém je tak zpracován do tří proudů -pro užití v ozbrojených silách, policejními složkami i v civilní sféře. Díky tomu umění získalo umění Krav Maga vysoké uznání ze strany jak zkušených borců boje zblízka, tak od vojenských i policejních autorit, a to jak pro vysokou praktickou aplikovatelnost, tak pro jednoduchost a realistický, od všeho zbytečného balastu oprostěný přístup k otázce osobní bezpečnosti. Krav Maga se prezentuje jako sebeobránné techniky pro mladé, staré, fyzicky silné i fyzicky slabší jedince. Krav Maga učí především reálný boj muže proti muži, a to i v případech, kdy je protivník ozbrojen – nožem, holí, palicí, střelnou zbraní či granátem. Krav Maga neobsahuje žádná svazující pravidla, předpisy, technická omezení ani zákazy jinak obvyklé ve sportech.²⁶

Krav Maga je bojové umění, které představuje oficiální soustavu technik vypracovaných pro sebeobranu a boj zblízka Izraelských obranných sil, izraelské národní policie a dalších izraelských bezpečnostních složek.

Tento obranný systém je velmi dobře prakticky využitelný jak v civilním sektoru, tak u policejních složek. A to především díky tomu, že jeho techniky jsou zvládnutelné i fyzicky slabšími jedinci. Jako inspiraci pro výcvik Policie ČR je možné zařadit techniky obrany proti noži, holi a střelné zbraně.

3.2 Exkurz k bojovnému systému SAMBO

Základy samba vytvořil ruský profesor Ošenkol, který během svých cest v 20. letech 20. století po zemích Sovětského svazu, Japonska, Korei a Číně vytvořil úpolový

²⁶ *Krav Maga* [online]. 2010[cit. 2012-04-19]. Dostupné z http://www.bojové-sporty.cz/styly/krav_maga

sport kombinací karate, džuda, a tradičních zápasů asijských národů. Za tvůrce ruského samba jsou považováni Spiridonov, Oščepov, Golkovski a Vasilev.

„V Rusku se bojovníci věnují zápasu sambo, jež se vyvinul ve východní části země. Nenabízí pouze techniku, ale i filozofii,“²⁷

Sambo je sovětský bojový systém založený na základě mnoha národních stylů. Největší úspěchy slavil během II. Světové války, kdy je j využívali především sovětsí výsadkáři. Po válce celý systém dostal název Sambo a došlo k jeho prudkému rozvoji především mezi sovětskými bezpečnostními složkami. Sambo se dělí na sportovní a tradiční. Sportovní je velmi podobné judu, tradiční stojí na velmi agresivním základě. Snoubí v sobě jak sportovní sambo tak velmi reálné a v praxi velmi účinné techniky boje zblízka, včetně úderů a kopů, přehozů, podmetů, páčení apod. V ruských ozbrojených silách se Sambo učí policie, speciální jednotky, armáda.²⁸

„Důležitými prvky jsou techniky pádů a hodů. S oblibou se používají rovněž techniky páčení a zdvihy. Zakázáno je škrcení.“²⁹

Jeho název je složeninou dvou ruských slov a znamená „sebeobrana beze zbraně“. Sambo je silně ovlivněno japonským, arménským, gruzínským a ruským bojovým uměním a kromě toho i francouzským zápasem a bojem zblízka označovaným jako „osvědčený“, protože se používal v sovětské armádě za 2. světové války.³⁰

Jeho včlenění do systému přípravy Policie ČR může být trochu problematické. Systém vznikl jako vojenský bojový, který prošel ohněm druhé světové války především u Sovětských výsadkářů, a je opravdu velmi tvrdý. To ovšem neznamená, že by měl být zcela zavrhnut. Alespoň z části by se mohl stát součástí výcviku příslušníků Policie ČR, především díky propracovanost boje zblízka od úderů a kopů po např. páky, podmetry apod. Vychází z toho, že pokud se osoba dostane do střetu s nebezpečnou, ke všemu odhodlanou osobou, nemá další šanci. Proto jsou techniky samba velmi reálné a funkční.

²⁷ LEWIS, P. *Bojová umění*. Cesty. Praha, 1996. s. 181.

²⁸ *Sambo*[online].2010[cit.2012-04-19].Dostupné z <http://www.bojove-sporty.cz/styly/box>

²⁹ WEINMANN, W. *Lexikon bojových sportů, od aikida k zenu*. Naše vojsko. Praha, 2002, s. 111.

³⁰ CRUDELLI, CH. *Cesta bojovníka, bojová umění a bojové techniky z celého světa*. Mladá fronta. Praha, 2011, s. 279.

3.3 Exkurs k bojovému umění Musado

Zakladatel Musada je Němec Herbert Grudzenski. Tento muž se již v mládí pohyboval v prostředí pouličních válek mezi mladistvými gangy ve vybombardovaných německých městech. Ve svých 12 letech začal trénovat judo. Později se dále věnoval bojovým stylům Jiu-Jitsu a Aikidu. Ve 20 letech byl nositelem černých pásů v těchto stylech. V jeho soukromé škole asijských bojových umění „JOSHI“, vyučovali mezi lety 1970 a 1979 asijské mistři moderních korejských bojových umění, jež vznikly v Koreji po II. světové válce jako Hapkido, Taekwondo a Kuksohwon. Herbert Grudzenski s uvedenými mistry osobně trénoval. Zvláště významným korejským učitelem Herberta Grudzenského byl velmistr Soon-Byung Kang. Ten Herberta vyučoval prastarým technikám MUSUL (všeobecný výraz pro korejské válečné dovednosti). Herbert Grudzenski shromažďoval a třídil techniky a metody výcviku, které mu předávali jednotliví korejské učitelé a obohacoval je o vlastní. Na základě tohoto založil v 80. letech 20. století vlastní bojové umění s názvem MUSADO- „Cesta válečníka“,³¹

Moderní bojové umění Musado se dělí na Tradiční Musado a na Musado Military Combat System. Tradiční Musado je určeno civilním osobám a zájemcům o výcvik bojových technik v tradičním stylu. Zaměřuje na výcvik technik pro boj prázdné ruky proti prázdné ruce, pro boj prázdné ruky proti ozbrojené ruce a pro boj ozbrojené ruky proti ozbrojené ruce. Dále je věnována pozornost technikám pro správné dýchání, rozvoj vnitřní energie techniky meditace.³²

Musado Military Combat System je výhradně určeno pro výcvik armádních a policejních složek. Je založeno na původním pragmatickém poslání bojového umění přežít a zvítězit. Dělí se na základní boj zblízka, základní bojové techniky s holí a boj s nožem. Tento styl je trénován v policejních klubech po celé České republice.

Jeho obsahem je základní výcvik sebeobrany a boje zblízka, obsahuje údery, kopy, kryty, postoje, porazy, přehozy, podmety, škrčení, páčení, bojové pády a vlastní techniky sebeobrany. Dále je zde výcvik zaměřen na obranu proti tyči a boj s tyčí, obranu proti útočníkovi s nožem a boj s nožem, speciální techniky s nožem a bojové techniky pro pokročilé jako např. boj nože proti noži, likvidace strážného, poutání pachatele apod.

³¹ *Musado* [online]. 2010[cit. 2012-04-19]. Dostupné z <http://www.bojové-sporty.cz/style/musado>

³² Tamtéž.

Stejně jako Krav Mapa je tento obranný systém velmi dobře prakticky využitelný jak v civilním sektoru, tak u policejních složek. A to především díky tomu, že jeho techniky jsou zvládnutelné i fyzicky slabšími jedinci. Techniky Musada nevyžadují speciální tělesnou sílu nebo akrobatické prvky, ale obsahují jednoduché pohyby, které vycházejí z přirozených možností jednotlivce. Výcvik je zaměřen na boj zblízka, kdy je výcvik zaměřen např. na údery, kryty, kopy, podmetry páčení apod. Tato situace může nastat, např. když je policista zaskočen a nestačí použít svou zbraň nebo když mu zbraň selže. Jako inspiraci pro výcvik Policie ČR je možné zařadit techniky obrany proti snadno a levně dostupné zbrani - noži. Dokladem použitelnosti technik Musada u policejních složek ČR může být to, že tento styl je trénován v policejních klubech po celé České republice. Kladem tohoto systému je jistě i to, že obsažené techniky byly prověřeny nesčetnými zápasy v dlouholeté historii lidstva.

4 Výzkumné šetření

4.1 Výzkumné metody a nástroje

Výzkumné šetření v oblasti služebního výcviku bylo uskutečněno zpracovatelem této bakalářské práce autorem v prosinci a lednu 2012. Tato část bakalářské práce byla realizována metodou kvantitativního výzkumu s využitím dotazníku. (viz. Příloha č.1), kdy dotazníky byly rozdány na útvary Policie České republiky v rámci Krajského ředitelství policie Středočeského kraje, Územního odboru Mladá Boleslav Krajského, konkrétně na Obvodní oddělení policie Mladá Boleslav I, Obvodní oddělení policie Mladá Boleslav II, Obvodní oddělení policie Bělá pod Bezdězem, Obvodního oddělení policie Mnichovo Hradiště, Obvodního oddělení Dobruška, Oddělení dopravního inspektorátu Mladá Boleslav a Služby kriminální policie a vyšetřování Mladá Boleslav. Vzhledem k tomu, že autor je zaměstnán na Obvodním oddělení policie v Mladé Boleslavi, byla pro výzkumné šetření zvolena metoda dotazníkového šetření mezi policisty Územních odborů Mladé Boleslavi Krajského ředitelství Středočeského kraje.

V empirické části práce je použita metoda kvantitativního výzkumu s použitím dotazníkového šetření k získání dat. Ke sběru dat byla v bakalářské práci použita písemná forma – anonymní dotazník, ve kterém bylo celkem 17 otázek. V dotazníku se jedná o dotazy zjišťující osobní názory respondentů na současnou koncepci policejního výcviku příslušníku Policie ČR Krajského ředitelství Středočeského kraje, Územního odboru Mladá Boleslav. Z toho některé otázky byly otevřené a některé uzavřené. Tento způsob sběru dat je použit proto, že dotazník je anonymní a tím je dána větší pravděpodobnost pravdivých odpovědí. Další důvod je ten, že oslovení respondenti nejsou pod tlakem nutnosti okamžité odpovědi. Dotazníky byly respondentům předloženy osobně pro případ vysvětlení významu nejasné otázky. Otevřené otázky umožňují respondentovi vyjádřit svůj názor, jsou málo omezeny a mohou ukázat i některé důležité souvislosti. V koncipování dotazníku byla použita metoda škálování, konkrétně 4 intervalová Likrtova škála míry souhlasu či nesouhlasu (určitě ano, spíše ano, spíše ne, určitě ne). Výsledky škál jednotlivých respondentů jsou spojeny a jejich součet je převeden na procentuální podíl výroku na konkrétní poloze zvolené škály. Kdy tento podíl je vždy zaokrouhlen.

Na základě analýzy výsledků vyplněných dotazníků jsou potvrzeny či vyvráceny hypotézy stanovené zpracovatelem bakalářské práce. Dále jsou analyzovány výsledky

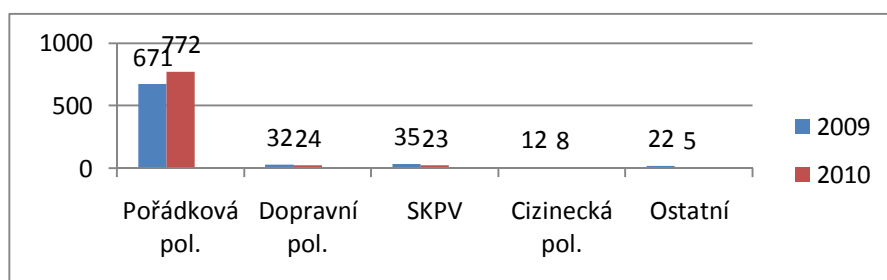
dotazů, které nejsou součástí stanovených hypotéz. I tyto výsledky mohou vést k zamyšlení.

„Přesná formulace konkrétního cíle a úlohy dotazníku ve vztahu ke zvolenému problému je základní podmínkou účelného koncipování dotazníku. Přispívá k cílevědomému obsahovému zaměření dotazníku i k jasnému zaměření jednotlivých položek na uzlové momenty. Naproti tomu nepřesné anebo příliš povrchní vymezení problému vede obvykle k nejasnosti celkové obsahové koncepce dotazníku a k orientaci na náhodné, nepodstatné stránky při shromažďování dat.“³³ .

Na základě následujících analýz jsou formulovány otázky v dotaznících, jichž většina směřuje k nejčastěji používaným donucovacím prostředkům, taktice služebního zákroku a vzhledem ke zranění policistů při zákrocích i k oblasti zdravotní přípravy.

Dle policejního prezidia České republiky bylo na základě analýzy útoků na policisty v České republice v roce 2009³⁴ zjištěno, že osoby vedou útoky na policisty různými způsoby. Od verbálního útoku, fyzického napadení, až po útoky střelnou či jinou nebezpečnou zbraní. V roce 2009 bylo zaevidováno celkem 772 událostí, při kterých bylo použito policisty některý z donucovacích prostředků podle § 52 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii ČR (dále jen zákon o Policii ČR). V roce 2010 to bylo 832 událostí. Jedná se o použití donucovacích prostředků příslušníky pořádkové policie (včetně zásahových jednotek), cizinecké policie, dopravní policie a služby kriminální policie a vyšetřování.³⁵

Graf. č.1 – Použití donucovacích prostředků v členění podle jednotlivých služeb v roce 2009 a 2010

³³ SOMR, M. *Základní metody výzkumu. Vybrané kapitoly z metodologie pedagogického výzkumu*. České Budějovice, 2007, s. 16-17

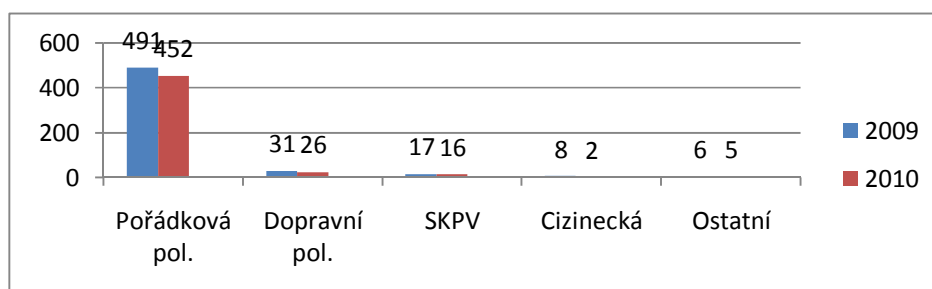
³⁴ *Analýza útoku na policisty 2010 [online]. 2010[cit. 2012/04/18]. Dostupné z Policejního prezidia ČR, Odbor vzdělávání, s.4.*

³⁵ Tamtéž, s.1.

Z celkového počtu 769 případů v roce 2009 použili donucovací prostředky nejčastěji příslušníci pořádkové policie v 671 případech, to je 87%, příslušníci dopravní policie v 32 případech, tj. 4 %, příslušníci Služby kriminální policie a vyšetřování (dále jen SKPV) v 35 případech, to je 4,2%, příslušníci cizinecké policie 12 případech, to 1,7% . Ostatní složky Policie ČR v 22 případech, to je 2,9%. Z celkového počtu 832 případů v roce 2010 použili donucovací prostředky nejčastěji příslušníci pořádkové policie v 772 případech, to je 93%, příslušníci dopravní policie v 24 případech, to je 3%, a příslušníci SKPV v 23 případech, to je 2,8 %, příslušníci cizinecké policie v 8 případech, to je 1% a příslušníci ostatních složek v 5 případech, to je 0,6 %.

Z uvedeného celkového počtu událostí s použitím donucovacích prostředků v roce 2010 byly ve 565 případech použity hmaty, chvaty, v 216 případech byla použita hrozba namířenou střelnou zbraní, ve 101 případech byl použit varovný výstřel, ve 29 případech slzotvorný, elektrický nebo jiný obdobně dočasně zneschopňující prostředek, pouta byla použita v 550 případech.

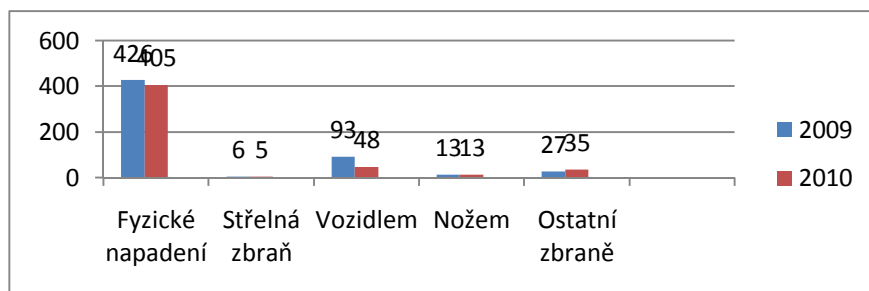
Graf č.2 – Četnost útoku na policisty u jednotlivých služeb v letech 2009 a 2010

Z celkového počtu 553 útoků na policisty v roce 2009 byly útoky vedeny nejčastěji na policisty pořádkové služby v 491 případech, to je 89%, policisty dopravní policie v 31 případech, to je 5,6% , policisty SKPV v 17 případech, to je 3%, na policisty cizinecké policie v 8 případech, to je 1,4%, policisty ostatních složek policie v 6 případech, to je 1,1%.

Z celkového počtu 501 útoků na policisty v roce 2010 byly útoky vedeny nejčastěji na policisty pořádkové služby v 452 případech, to je 90,2%, příslušníky dopravní policie v 26 případech, to je 5,2%, na příslušníky SKPV v 16 případech, to je 3,2%, na policisty cizinecké policie v 2 případech, to je 0,4%, příslušníky ostatních složek v 5 případech, to je 1%.

Graf č. 3 –Způsob provedení útoku na policisty v letech 2009 a 2010

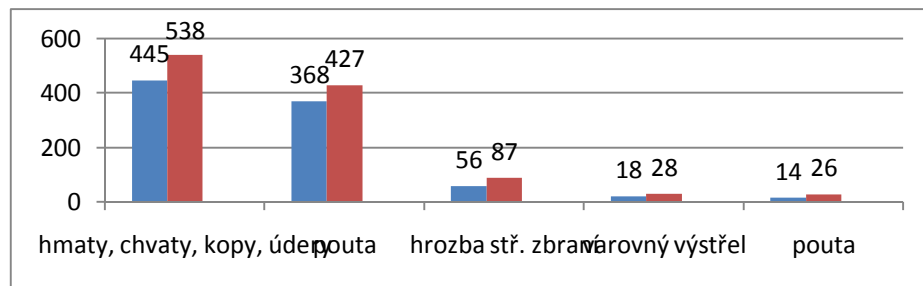
Z celkového počtu 538 útoků na policisty v roce 2009 je nejčastější provedení útoku fyzickým napadením v 426 případech, to je 79%, střelnou zbraní v 6 případech, to je 1,1%, , útok vozidlem v 93 případech, to je 17,3%, útok nožem v 13 případech, to je 2,4%, útok ostatních zbraní jako samurajský meč, kovová hvězdice, motorová pila, rýč, lopata, šroubovák, skleněný střep, horká tekutina, plechovka piva, plynová pistole, kámen, dveře od auta, klíče, kbelík s vodou, teleskopický obušek, tonfa, slzný plyn, půllitr, láhev piva, plastová židle, násady, basebalová pálka, klacek a to v 27 případech, to je 5,2%. Při útocích na policisty v roce 2010 v 45% případech ke zranění policistů.

Z celkového počtu 506 útoků na policisty v roce 2010 je nejčastější provedení útoku fyzickým napadením v 405 případech, to je 80,5%, střelnou zraní v 5 případech, to je 1%, útok vozidlem 48 případech, to je 9,1 %, nožem v 13 případech, to je 2,6%, ostatními zbraněmi 35 případech, to je 7%.

Dle interního zdroje Policie ČR Krajského ředitelství Středočeského kraje ³⁶ následující grafy znázorňují množství použití donucovacích prostředků a zbraní u policistů Územního odboru Krajského ředitelství Středočeského kraje v roce 2010 a 2011.

³⁶ Použití DP a zbraně [online]. 2011 [cit.2012-01-1]. Dostupné z <http://stc-etr.pcr.cz/etrw/vystupy/prehledy/zakroky-formularove-vys.asp>.

Graf č.4

Při porovnání množství použití donucovacích prostředků v roce 2010 a 2011 je patrné, že se počty nijak zásadně nemění a je patrný mírný vzestup použití donucovacích prostředků. V obou letech bylo nejvíce použito hmatů, chvatů, kopů a úderů, následovalo použití pout, hrozba střelnou zbraní, varovný výstřel a použití obušku.

Z uvedených analýz je patrné, že při služebních zákrocích příslušníků policie v rámci České republiky v letech 2009 a 2010 je nejčastější použití donucovacích prostředků příslušníky pořádkové policie, dopravní policie a služby kriminální policie a vyšetřování. Stejně tak u těchto součástí policie největší četnost útoků na policisty. Je pravděpodobné, že uvedené skutečnosti byly podobné v roce 2011. Nejčastější formy útoku na policisty v letech 2009 a 2010 bylo fyzické napadení, napadení vozidlem, ostatními zbraněmi a nožem. Použití donucovacích prostředků v rámci České republiky v roce 2010 koresponduje s použitím donucovacích prostředků příslušníků Policie ČR Krajského ředitelství policie Středočeského kraje, Územních odborů v roce 2010 a 2011 – největší četnost použití sledujeme u hmatů, chvatů, úderů a kopů, pout, hrozba namířenou střelnou zbraní, varovný výstřel, slzotvorný, elektrický nebo jiný obdobně dočasně zneschopňující prostředek.

Na základě této analýzy jsou formulovány otázky v dotaznících, jichž většina směřuje k nejčastěji používaným donucovacím prostředkům, taktice služebního zákroku a vzhledem k možnosti zranění příslušníků Policie ČR při zákrocích i k oblasti zdravotní přípravy.

4.2 Stanovení hypotéz

Zpracovatel bakalářské práce stanovil celkem 5 hypotéz. **Hypotéza 1:** Na otázky v dotazníku týkající se dostatečnosti či nedostatečnosti prostoru, který je věnován během výcviku nácviku donucovacích prostředků hmatů, chvatů, úderů a kopů zpracovatel této bakalářské práce předpokládá, že odpoví většina respondentů, tedy více jak 50%, kladně. **Hypotéza 2:** Na otázky v dotazníku týkající se dostatečnosti či nedostatečnosti prostoru, který je věnován během výcviku nácviku donucovacích prostředků použití obušku či jiných úderných prostředků zpracovatel této bakalářské práce předpokládá, že odpoví většina respondentů, tedy více jak 50%, kladně. **Hypotéza 3:** Na otázky v dotazníku týkající se dostatečnosti či nedostatečnosti prostoru, který je věnován během výcviku nácviku donucovacího prostředku použití a manipulace s pouty zpracovatel této bakalářské práce předpokládá, že odpoví většina respondentů, tedy více jak 50%, kladně. **Hypotéza 4:** Na otázky v dotazníku týkající se schopnosti policistů efektivně použít donucovací prostředky hmaty, chvaty, údery a kopy při služebním zákroku zpracovatel této bakalářské práce předpokládá, že odpoví většina, tedy více jak 50%, respondentů kladně. **Hypotéza 5:** Na otázky v dotazníku týkající se toho, zda je do výcviku v dostatečné míře zařazen nácvik taktiky policejního zákroku jako zákrok v budově a v místnosti, dopravní kontrola, střelba na jedoucí vozidlo a zákroku proti více pachatelům zpracovatel této bakalářské práce předpokládá, že odpoví většina respondentů, tedy více jak 50%, záporně.

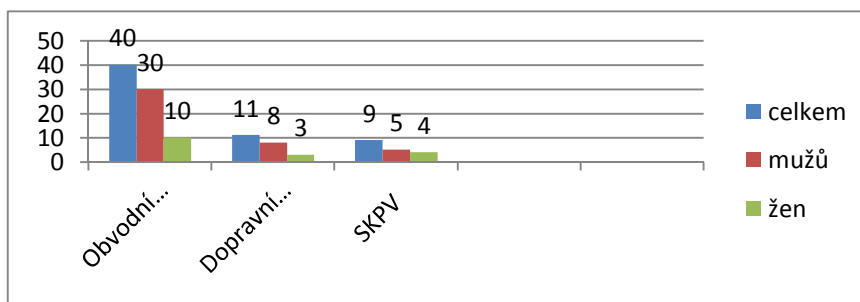
Uvedené hypotézy stanovil zpracovatel na základě vlastní zkušenosti se služebním výcvikem, kterého se jako policista jednoho ze základních útvarů Krajského ředitelství Středočeského kraje, Územního odboru Mladá Boleslav pravidelně účastní.

4.3 Popis výzkumného vzorku

Dotazníkového šetření se zúčastnilo 60 respondentů-příslušníků Policie ČR Krajského ředitelství Středočeského kraje, Územního odboru Mladá Boleslav. Konkrétně mezi příslušníky Policie ČR policisty Obvodního oddělení policie Mladá Boleslav I, Obvodního oddělení policie Mladá Boleslav II, Obvodního oddělení policie Bělá pod Bezdězem, Obvodního oddělení policie Mnichovo Hradiště, Obvodního oddělení Dobrovice, Oddělení dopravního inspektorátu Mladá Boleslav a Služby kriminální policie a vyšetřování Mladá Boleslav. Z celkového počtu byli nejpočetněji zastoupeni respondenti obvodních oddělení (40 respondentů), následovali respondenti

z dopravního inspektorát (11 respondentů) a respondenti ze služby kriminální policie a vyšetřování (9 respondentů). Z celkového počtu 60 respondentů bylo 16 žen a 44 mužů. Strukturu výzkumného vzorku charakterizuje následující graf. Dotazníků bylo mezi respondenty rozdáno 68, 60 dotazníků se vrátilo úplně, či z části vyplněných.

Graf č. 5 Struktura výzkumného vzorku

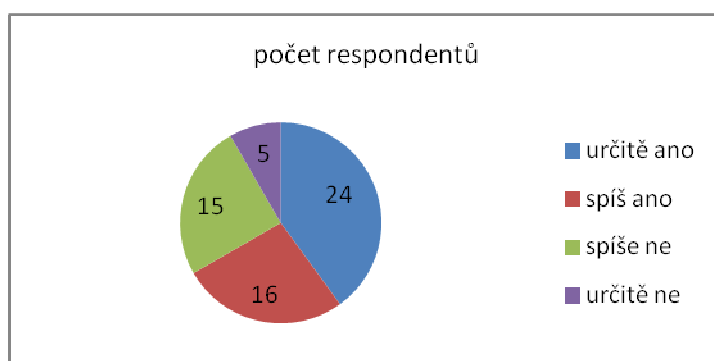

5 Současná úroveň výcviku příslušníků Policie ČR Krajského ředitelství policie Středočeského kraje, Územního odboru Mladá Boleslav

5.1 Analýza výsledků dotazníků v oblasti použití donucovacích prostředků.

Na otázku, „Je věnován dostatečný prostor nácviku donucovacích prostředků – hmatů, chvatů, úderů a kopů?“, odpovědělo 24 respondentů, tedy 40%, že určitě ano a 16 respondentů, tedy 27% , odpovědělo, že spíše ano. 15 respondentů, tedy 25% odpovědělo, že spíše ne a 5 respondentů, tedy 8% odpovědělo, že určitě ne. Je patrné, že v této oblasti většina respondentů, 40 respondentů, tedy 67%, je názoru, že v rámci služebního výcviku je věnován dostatečný prostor těmto donucovacím prostředkům. Pouze 5 respondentů, tedy 8%, odpovědělo striktně, že určitě není věnován nácviku dostatečný prostor. To je velmi pozitivní zjištění vzhledem k četnosti použití hmatů, chvatů, úderů a kopů při služebních zákrocích, která je uvedena jak v analýze použití donucovacích prostředků za rok 2010 na webových stránkách policejního prezidia ČR příslušníky pořádkové policie (včetně zásahových jednotek), cizinecké policie, dopravní policie a služby kriminální policie a vyšetřování, kdy z celkového počtu použitých donucovacích prostředků 832 bylo v 565 případech použito hmatů, chvatů, úderů a kopů, tak v interní statistice Policie ČR pro policisty Územního odboru Mladá Boleslav, Krajského ředitelství Středočeského kraje³⁷ za roky 2009 a 2010.

Graf č. 6 Oblast nácviku použití donucovacích prostředků-hmatů, chvatů, úderů a kopů

³⁷ Tamtéž.

Na otázku, „Zda je věnován dostatečný prostor pro nácvik použití obušku či jiných úderných prostředků?“ odpovědělo 21 respondentů, tedy 35%, že spíše ne, 17 respondentů, tedy 28%, spíše ano, 12 respondentů, tedy 20%, že určitě ano a 10 respondentů, tedy 17%, že určitě ne. V této oblasti panuje tedy celkem nejednotný názor, kdy k otázce, zda je dostatečný prostor pro nácvik či není, odpovědělo přibližně polovina respondentů, že ano, přibližně polovina respondentů, že ne. Z těchto údajů lze usuzovat, že policisté nejsou výrazně přesvědčeny ani o nedostatečnosti v nácviku těchto donucovacích prostředků, ale ani nejsou nijak tímto stavem výrazněji znepokojeni. Vzhledem k výsledkům analýzy použití donucovacích prostředků za rok 2010 na webových stránkách policejního prezidia Policie ČR příslušníky pořádkové policie(včetně zásahových jednotek), cizinecké policie, dopravní policie a služby kriminální policie a vyšetřování, a vzhledem k výsledkům interní statistice Policie ČR pro policisty Územního odboru Mladá Boleslav, Krajského ředitelství Středočeského kraje³⁸ za roky 2009 a 2010, kdy četnost použití obušku či jiných úderných prostředků policisty je nepatrná, nejeví se výsledek dotazování jako velká tragédie. Přesto by se zřejmě měl při výcviku použití těchto donucovacích prostředků věnovat větší prostor, aby je uměli policisté účelně a efektivně použít. Již jen např. proto, že těchto donucovacích prostředků lze efektivně použít k vykrytí útoku vedených na policisty ostatními zbraněmi jako např. lopatou, rýčem, klackem, tyčí, basebalovou pálkou apod. Z vlastní zkušenosti autora této práce vychází poznatek, že policisté Územního odboru Mladá Boleslav mají v současné době k dispozici teleskopický obušek a tonfu. Prostor pro nácvik jejich použití je však dle zkušenosti autora ve výcviku minimální, téměř žádný.

Graf č. 7 Oblast nácviku použití obušku či jiných úderných prostředků

³⁸ Tamtéž.

Na otázku, „*Je věnován dostatečný prostor pro nácvik použití a manipulace s pouty?*“ odpovědělo 13 respondentů, tedy 22%, určitě ano, 7 respondentů, tedy 12%, odpovědělo určitě ne, 29 respondentů, tedy 48%, odpovědělo spíše ano a 11 respondentů, tedy 18% , odpovědělo spíše ne. Z uvedeného je patrné, že téměř 70% respondentů se přiklání k názoru, že nácviku použití a manipulace s pouty je věnován dostatečný prostor. Názoru, že není věnován dostatečný prostor pro nácvik je 30% respondentů a z toho pouze 12% respondentů odpovědělo striktně, že určitě není. Vzhledem k četnosti použití donucovacího prostředku pouta při výkonu služby, kdy se dle ŠKODY, VAVERY, ŠMERDY³⁹ pouta používají v mnoha situacích, kdy je třeba osobu zajištěnou, zadrženou, zatčenou, dodávanou do výkonu trestu odnětí svobody, nebo osobu převzatou k provedení procesních úkonů z vazby nebo výkonu odnětí svobody, nebo je-li důvodná obava, že může být ohrožena bezpečnost osob, majetku nebo ochrana veřejného pořádku anebo se osoba pokusí o útěk, je výsledek téměř 70% poměrně pozitivní a svědčí o tom, že při výcviku je věnován poměrně dostatečný prostor pro nácvik použití pout. Časté použití pout při výkonu služby příslušníků Policie ČR Krajského ředitelství Středočeského kraje Územního odboru Mladá Boleslav je patrné také z interní statistiky Policie ČR⁴⁰ příslušníků Policie ČR Krajského ředitelství Středočeského kraje Územního odboru Mladá Boleslav

Graf č.8 Oblast nácviku použití a manipulace s pouty.

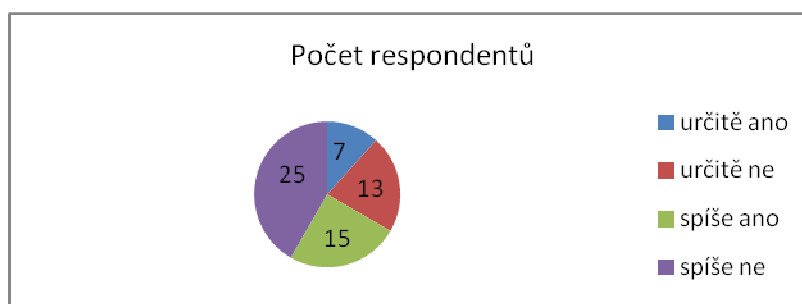
Na otázku, „*Zda se při výcviku dostatečně využívá pomůcek pro nácvik donucovacích prostředků jako jsou lapy, boxerský pytel, boxerské rukavice?*“ odpovědělo 7 respondentů, tedy 12%, že určitě ano, 13 respondentů, tedy 22% odpovědělo, že určitě ne, 15 respondentů, tedy 25% odpovědělo, že spíše ano a 25

³⁹ ŠKODA, J., VAVERA, F., ŠMERDA, R. *Zákon o policii s komentářem*. § 54, Aleš Čeněk, Plzeň, 2009, s. 181.

⁴⁰ *Použití DP a zbraně* [online]. 2011 [cit.2012-01-1]. Dostupné z <http://stc-etr.pcr.cz/etr/vystupy/prehledy/zakroky-formularove-vys.asp>

respondentů, tedy 42% odpovědělo, že spíše ne. Z výsledku je patrné, že více jak polovina, tedy 64% respondentů se přiklání k názoru, že tyto pomůcky nejsou dostatečně během výcviku používány a z toho celých 22% striktně odpovědělo, že určitě ne. 36% respondentů se přiklání k názoru, že uvedené pomůcky jsou dostatečně během výcviku používány. Z toho pouze 12% odpovědělo striktně, že určitě ano. Z těchto údajů plyne, že dle názoru většiny respondentů nejsou uvedené pomůcky dostatečně během výcviku využívány. S ohledem na to, že se policisté při služebních zákrocích poměrně často dostávají do situací, kdy musí použít hmaty, chvaty, údery nebo kopy, je výsledek 64% poměrně znepokojující. A to s ohledem na to, že díky použití uvedených pomůcek při výcviku se užití úderů a kopů při služebním zákroku stává účinnější, efektivnější a v neposlední řadě je v důsledku toho lépe chráněn život a zdraví policisty a občanů, jako stejně tak je lépe chráněn jejich majetek.

Graf č.9 Oblast využití pomůcek při výcviku-lapy, boxerský pytel, boxerské rukavice

Na otázku, „*Využívá se při výcviku dostatečně pomůcky cvičný nůž?*“ odpovědělo 6 respondentů, tedy 10%, že určitě ano, 15 respondentů, tedy 25%, odpovědělo, že určitě ne, 15 respondentů, tedy 25%, odpovědělo, že spíše ano a 23 respondentů, tedy 38%, odpovědělo, že spíše ne. Tedy přes polovinu respondentů, 63%, se přiklání k názoru, že pomůcka cvičný nůž se ve výcviku více či méně dostatečně nevyužívá. Čtvrtina respondentů, 25%, odpovědělo striktně, že se cvičný nůž při výcviku určitě dostatečně nevyužívá. Vzhledem k tomu, že zbraň, jako je nůž, je velmi snadno dostupná jak cenově, tak nesčetnými prodejními místy, není tento výsledek dotazování příliš uspokojivý. V současné době, kdy politická a ekonomická situace v České republice není dobrá, lidé se následkem toho často ocitají v osobních krizích, stoupá agresivita jak slušných lidí, tak pachatelů přestupků a trestné činnosti a dostupnost získat nůž a nenápadně ho skrýt u sebe je velmi snadná, je riziko, že se

policista dostane při zákroku do styku s pachatelem ozbrojeným nožem poměrně velmi vysoká. Ze zkušenosti autora práce není ve výcviku policistů Územního odboru Mladá Boleslav obrana proti útoku nožem téměř vůbec zahrnuta. Toto je poměrně alarmující zjištění, protože útok nožem může jednoduše skončit i smrtí policisty. Jistě, policista má k dispozici střelnou zbraň, jejíž použití může být adekvátní obrana proti útoku nožem. Je však otázka, zda přitom, že nůž může být zcela nečekaně vytažen pachatelem třeba z kapsy, policista bude mít dostatek času na použití střelné zbraně.

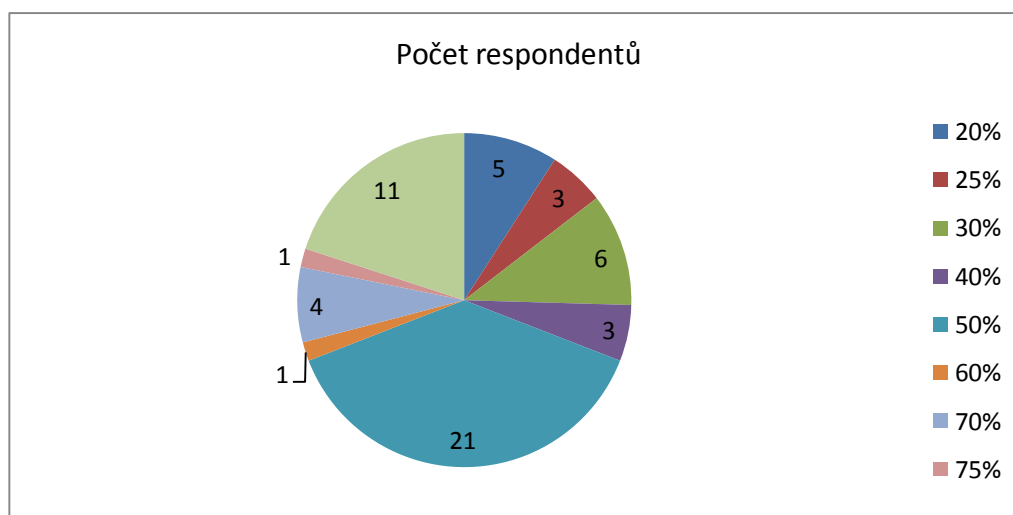
Graf č. 10 Oblast využití pomůcek při výcviku – cvičný nůž

Na otázku, „*Jaké procentuelní zastoupení ve výcviku by mě měl mít nácvik hmatů, chvatů, úderů a kopů?*“, odpovědělo 55 respondentů. 5 respondentů se k této otázce v dotazníku nevyjádřilo. 5 respondentů, tedy 9%, odpovědělo, že výcvik uvedených donucovacích prostředků by měl být zastoupen 20%, 3 respondenti, tedy 5%, odpovědělo, že by měly být zastoupeny 25%, 6 respondentů, tedy 11%, odpovědělo, že by měly být zastoupeny 11%, 3 respondenti, tedy 5%, že by měly být zastoupeny 25%, 21 respondentů, tedy 38%, odpovědělo, že by měly být zastoupeny 50%, 1 respondent, tedy 2%, odpověděl, že by měly být zastoupeny 60%, 4 respondenti, tedy 7%, odpovědělo, že by měly být zastoupeny 70%, 1 respondent, tedy 2%, odpověděl, že by měly být zastoupeny 75%, 1 respondent, tedy 2%, odpověděl, že by měly být zastoupeny 80%. Z odpovědí je patrné že přes polovinu respondentů - 28, tedy 51%, uvedlo, že by uvedené donucovací prostředky měly být ve výcviku zastoupeny nejméně 50%, 6 respondentů, tedy 11%, odpověděli, že by uvedené donucovací prostředky měly být ve výcviku zastoupeny dokonce nejméně 70%. 17 respondentů, tedy 31%, že by měly být zastoupeny méně než 50%. Z uvedeného plyne, že si policisté uvědomují důležitost nácviku donucovacích prostředků. Odpovědi na tuto otázku korespondují s odpověďmi na otázku, *zda je věnován dostatečný prostor nácviku donucovacích prostředků – hmatů, chvatů, úderů a kopů*, kdy téměř 70% respondentů

odpovědělo, že ve výcviku je věnován dostatečný prostor pro nácvik donucovacích prostředků hmatů, chvatů, úderů a kopů. Vzhledem k množství použití hmatů, chvatů, úderů a kopů při služebních zákrocích uvedených v analýzách policejního prezidia Policie České republiky a v interní statistice Policie ČR použití těchto donucovacích prostředků policisty Územního odboru Mladá Boleslav Krajského ředitelství Středočeského kraje, je tento výsledek dotazování velmi pozitivní. Jak policisté, tak i policejní instruktoři si uvědomují důležitost toho, aby byl ve služebním výcviku věnován nácviku těchto donucovacích prostředků dostatečný prostor. Dle zkušenosti autora této práce je nácvik použití donucovacích prostředků hmatů, chvatů, úderů a kopů během služebního výcviku policistů Územního odboru Mladá Boleslav na vysoké úrovni. Během výcviku je mu věnován dostatek prostoru a metodika nácviku zkušenými policejními instruktory je také na vysoké úrovni.

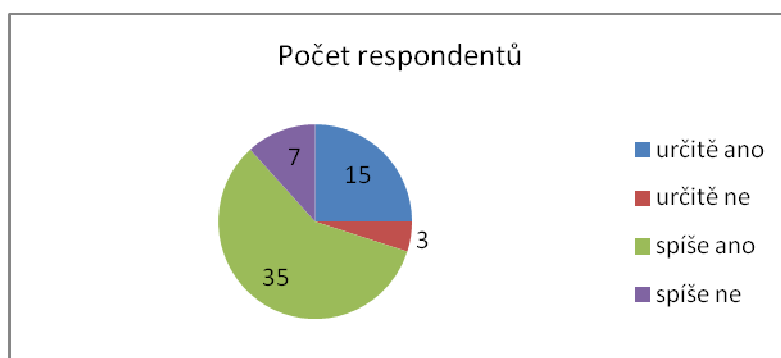
Graf č.11 Zastoupení nácviku hmatů, chvatů, úderů a kopů

Na otázku, „Myslíte si, že policisté dokážou použít donucovacích prostředků hmatů, chvatů, úderů a kopů v reálné situaci při služebním zákroku?“ odpovědělo 15 respondentů, tedy 25%, že určitě ano, 3 respondenti, tedy 5%, odpovědělo, že určitě ne, 35 respondentů, tedy 58%, odpovědělo, že spíše ano, 7 respondentů, tedy 12% odpovědělo, že spíše ne. Tato otázka je směřována obecně na to, co si policisté myslí o ostatních policistech, ve smyslu toho, zda ostatní policisté dokážou použít uvedené donucovací prostředky v praxi. 50 respondentů, tedy 83% odpovědělo, že ostatní policisté více či méně dokážou tyto prostředky použít při služebním zákroku. 10 respondentů, tedy 17%, odpovědělo, že více méně nedokážou tyto prostředky použít a z toho pouze 3 respondenti odpověděli striktně ne, nedokážou. Tento výsledek

koresponduje s odpověďmi na otázky *jaké procentuelní zastoupení ve výcviku by měl mít nácvik hmatů, chvatů, úderů a kopů* a *zda je věnován dostatečný prostor nácviku donucovacích prostředků-hmatů, chvatů, úderů a kopů*, kdy se většina policistů vyjádřila kladně. Přes tento poměrně kladný výsledek je ale také patrna jistá nejistota respondentů. Když pouze 15 respondentů odpovědělo s určitostí ano a 35 respondentů odpovědělo spíše ne.

Graf č.12 Dokážou obecně policisté použít hmaty, chvaty, údery a kopy při služebním zákroku?

Na otázku, „*Myslíte si, že Vy sám dokážete použít donucovacích prostředků hmatů, chvatů, úderů a kopů v reálné situaci při služebním zákroku?*“, odpovědělo 20 respondentů, tedy 33%, že určitě dokážou tyto donucovací prostředky použít, 3 respondenti, tedy 5% odpovědělo, neurčitě nedokážou, 29 respondentů, tedy 48% odpovědělo, že spíše dokážou a 8 respondentů, tedy 13%, odpovědělo, že spíše nedokážou. Z výsledků je patrné, že 49 respondentů, tedy 81%, si myslí, že by donucovací prostředky umělo využít v reálné situaci při služebním zákroku. Pouze 11 respondentů, tedy 18%, si myslí, že by více či méně neumělo tyto prostředky použít a z toho pouze 3 respondenti si myslí, že by je určitě neumělo použít. Tento výsledek koresponduje s odpověďmi na otázky *zda je věnován dostatečný prostor nácviku donucovacích prostředků – hmatů, chvatů, úderů a kopů, zda policisté dokážou použít donucovacích prostředků hmatů, chvatů, úderů a kopů v reálné situaci při služebním zákroku*. Odpovědi na otázky *zda je věnován dostatečný prostor nácviku donucovacích prostředků – hmatů, chvatů, úderů a kopů, zda policisté dokážou použít donucovacích prostředků hmatů, chvatů, úderů a kopů v reálné situaci při služebním zákroku, zda sám dotazovaný policista dokáže použít donucovacích prostředků hmatů, chvatů, úderů a kopů v reálné situaci při služebním zákroku* se shodují v tom,

že odpovědi určitě ano a spíše ano užilo ve všech třech případech přes 50% respondentů. Zajímavé je, že přesto, že přes 30% respondentů na otázku, *zda je věnován dostatečný prostor nácviku donucovacích prostředků – hmatů, chvatů, úderů a kopů*, se přiklání k odpovědi, že více či méně není tento prostor dostatečný, tak na otázky, *zda policisté dokážou použít donucovacích prostředků hmatů, chvatů, úderů a kopů v reálné situaci při služebním zákroku*, *zda sám dotazovaný policista dokáže použít donucovacích prostředků hmatů, chvatů, úderů a kopů v reálné situaci při služebním zákroku*, odpovědělo určitě ne a spíše ne mnohem méně policistů, a to 17% a 18%. Tyto odpovědi jsou poněkud v rozporu. Může to být tím, že policisté, kteří si myslí, že ve výcviku není dostatek prostoru pro nácvik hmatů, chvatů, úderů a kopů, si tento handicap dohání soukromý tréninkem např. různých bojových sportů a následně tyto externě získané zkušenosti a dovednosti mohou využít při zákroku.

Graf č.13 Dokáže policista použít hmaty, chvaty, údery a kopy v reálné situaci při služebním zákroku?

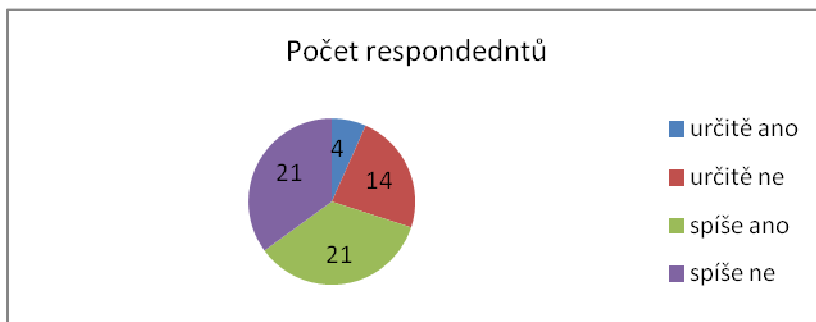

Zajímavé je, že na otázku, „*Využívá se při výcviku dostatečně využívá pomůcek pro nácvik donucovacích prostředků jako jsou lapy, boxerský pytel, boxerské rukavice?*“, odpovědělo 64% respondentů, že více či méně tyto pomůcky nejsou při výcviku používány dostatečně. Přesto odpovědělo přes 50% respondentů, že jak obecně policisté, tak samotní policisté, že hmaty, chvaty, údery a kopy jsou schopni použít při služebním zákroku. Zda sám policista dokáže tyto donucovací prostředky použít, odpovědělo dokonce 82% respondentů, že více méně ano. Vzhledem k tomu, že uvedené pomůcky slouží především k nácviku úderů a kopů, tedy zákonných donucovacích prostředků, je v tomto výsledku poněkud rozpor. Tento rozpor může vycházet z toho, že se policisté mohou poněkud přeceňovat ve schopnosti použít uvedené donucovací prostředky v reálné situaci.

5.2 Analýza výsledků dotazníků v oblasti policejní taktiky

Na otázku, „*Myslíte si, že je v dostatečné míře do výcviku zařazen nácvik taktiky policejního zákroku např. zákrok v budově, zákrok v místnosti?*“, odpověděli 4 respondenti, tedy 2%, že určitě ano, 14 respondentů, tedy 23%, odpovědělo, že určitě ne, 21 respondentů, tedy 35%, odpovědělo že spíše ano, a 21 respondentů, tedy 35%, odpovědělo, že spíše ne. V odpovědích na tuto otázku panuje nejednotnost. 37% respondentů se přiklání k tomu, že tato taktika je při výcviku více či méně v dostatečné míře zastoupena. Ale z toho jen 2% respondentů je striktně přesvědčena, že určitě ano. Naproti tomu přes polovinu respondentů, 58% odpovědělo, že tato taktika není více či méně dostatečně ve výcviku zastoupena. Z toho celých 23% respondentů odpovědělo, že určitě není. Z vlastní zkušenosti autora této práce plyne, že ve výcviku není opravdu této problematice věnován dostatečný prostor. V rámci základní odborné přípravy policistů je sice tato taktika kvalitně vyučována, ale s rostoucím počtem let služby u policie je zřejmé, že policisté získané dovednosti a návyky v této oblasti zapomínají a je třeba je trénovat i během dalšího výcviku v rámci služby po ukončení základní odborné přípravy. Přitom policisté obvodních oddělení a policisté Služby kriminální policie a vyšetřování se s touto problematikou mohou při výkonu služby setkat poměrně často. Jistě, ne vždy se při zákroku v budově či v místnosti dostanou policisté do styku s nebezpečným pachatelem, ale tato situace může samozřejmě nastat. Je potřeba, aby policisté taktiku těchto zákroků ovládali a zbytečně se nevystavovali riziku zranění či smrti. Samozřejmě příslušníci speciálních policejních jednotek jako např. zásahové jednotky se při svých zákrocích v budovách a v místnostech dostávají do styku s nebezpečným pachatelem téměř ve všech případech a jejich výcvik je jistě na tyto situace dostatečně zaměřen. To však neznamená, aby se policisté obvodních oddělení a SKPV této problematice v rámci výcviku dostatečně nevěnovali. Samozřejmě že příslušníci dopravního inspektorátu se s taktikou zákroku v budově vzhledem k jejich specializaci téměř nesetkají.

Graf č.14 Je v dostatečné míře do výcviku zařazena taktika policejního zákroku v budově a zákroku v místnosti?

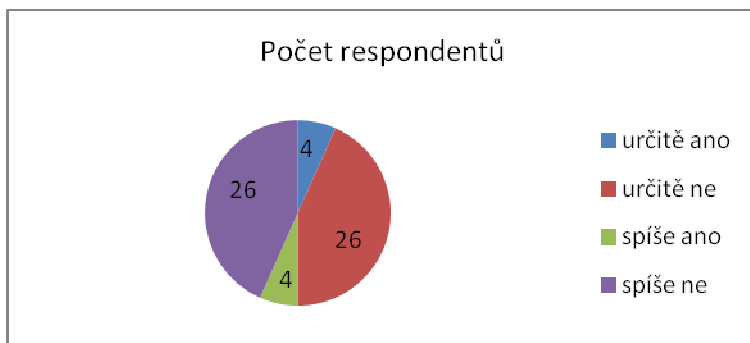
Na otázku, „*Myslíte si, že je v dostatečné míře do výcviku zařazen nácvik taktiky policejního zákroku jako je střelba na jedoucí vozidlo?*“ odpověděli 4 respondenti, tedy 2%, že určitě ano, 26 respondentů, tedy 43%, odpovědělo, že určitě ne, 4 respondenti, tedy 2%, odpověděli, že spíše ano a 26 respondentů, tedy 43%, odpovědělo, že spíše ne. Z výsledku je patrné, že 52 respondentů, tedy 86%, si myslí, že nácvik taktiky střelby na jedoucí vozidlo více méně nedostatečný. Pouze 8 respondentů, tedy 4%, odpovědělo, že nácvik této taktiky je více méně v dostatečné míře. Polovina z uvedených - 52 respondentů si myslí, že nácvik taktiky střelby na jedoucí vozidlo je striktně nedostačující. Tyto údaje jsou alarmující a signalizují, že v policejním výcviku příslušníků Územního odboru Mladá Boleslav je v tomto směru velký nedostatek. Jistě, střelba na jedoucí vozidlo je opravdu krajní prostředek. Její zákonné použití je v tomto případě uvedeno v § 56 o Policii České republiky⁴¹, kdy „Policista je oprávněn použít zbraň, nelze-li jinak zadržet dopravní prostředek, jehož řidič bezohlednou jízdou vážně ohrožuje život nebo zdraví osob a na opětovnou výzvu nebo znamení podle jiného právního předpisu⁴² nezastaví.“ Ze zkušenosti autora této práce není ve výcviku policistů tato taktika vůbec zařazena. Jistě, opět lze namítnout, že na jedoucí vozidlo se nestřílí ze služební zbraně každý den. Také jsou určitě omezené možnosti, jak finanční tak prostorové, pro nácvik tohoto druhu taktiky. To je pravda. Ale také je pravda, že se policisté, kteří jsou v přímém výkonu služby jako policisté obvodních oddělení, policisté dopravního inspektorátu poměrně běžně dohlíží na BESIP a kontrolují vozidla. Tři respondenti v dotazníku dokonce uvedli, nejen to, že nácvik této taktiky není ve

⁴¹ Česko. *Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky*. §56, Praha: Armex Publishing, 2009, s. 27. odstavec 1, písmeno f), s. 27

⁴² Tamtéž, odstavec 1, písmeno f).

výcviku vůbec zařazen, ale i to, že by střelnou zbraň na jedoucí vozidlo nikdy nepoužili. A to z důvodu, že vůbec neví, jakým způsobem by na jedoucí vozidlo stříleli.

Graf č.15 Je v dostatečné míře do výcviku zařazen nácvik taktiky policejního zákroku jako je střelba na jedoucí vozidlo?

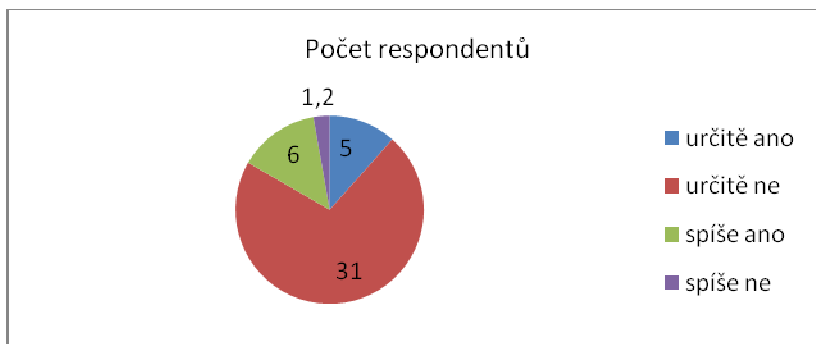
Na otázku, „*Myslíte si, že je v dostatečné míře do výcviku zařazen nácvik taktiky policejního zákroku jako dopravní kontrola?*“, odpovědělo 5 respondentů, tedy 8%, že určitě ano, 15 respondentů, tedy 25% odpovědělo, že určitě ne, 14 respondentů, tedy 23%, odpovědělo, že spíše ano a 26 respondentů, tedy 43% odpovědělo, že spíše ne. Z odpovědí je patrné, že 41 respondentů, tedy více jak polovina, 68%, si myslí, že taktika zákroku při dopravní kontrole není ve výcviku více či méně dostatečně zařazena. To, že tato taktika je určitě ve výcviku dostatečně zastoupena, si myslí pouze 5 respondentů, tedy 8%. Vzhledem k tomu, že náplní práce policistů obvodních oddělení je mimo jiné i dohled na bezpečnost a plynulost silničního provozu, jehož součástí je samozřejmě kontrola vozidel a jejich řidičů, tedy dopravní kontrola a vzhledem k tomu, že kontrola vozidel a řidičů je téměř hlavní náplní činnosti dopravních policistů, není tento výsledek dotazování příliš optimistický. Z vlastní zkušenosti autora plyne to, že taktika dopravní kontroly se dostatečně kvalitně nacvičuje během základní odborné přípravy policistů na policejních školách. To je pozitivní skutečnost. Ale na základních útvarech policie po skončení této odborné přípravy je do výcviku taktika dopravní kontroly zařazena zřejmě nedostatečně.

Graf č. 16 Je v dostatečné míře do výcviku zařazen nácvik taktiky policejního zákroku jako je dopravní kontrola?

Na otázku, „*Myslíte si, že je v dostatečné míře do výcviku zařazen nácvik taktiky policejního zákroku proti více pachatelům?*“, odpověděli 3 respondenti, tedy 5%, že určitě ano, 31 respondentů, tedy 52%, odpovědělo, že určitě ne, 6 respondentů, tedy 10%, odpovědělo, že spíše ano a 20 respondentů, tedy 33 %, odpovědělo, že spíše ne. Stejně jako při předešlé otázce, odpovědělo více jak polovina respondentů, 51, tedy 83%, že této otázce není ve výcviku více či méně věnován dostatečný prostor. Výrazně znepokojující je především to, že 51 respondentů, tedy celých 85% , je toho názoru, že uvedená taktika není více či méně dostatečně nacvičována a z toho 31 respondentů, tedy celých 52 % si myslí, že výcvik taktiky proti více pachatelům je striktně nedostačující a pouze 9 respondentů, tedy 15% je toho názoru, že výcvik taktiky proti více pachatelům je více či méně dostatečný a z toho pouze 3 respondenti, tedy 5%, si myslí, že výcvik této taktiky je striktně dostačující. Tyto výsledky jsou také znepokojující vzhledem k tomu, že se policisté při výkonu služby mohou velmi snadno dostat do střetu nejen s jedním pachatelem, ale i s dvěma či více pachateli.

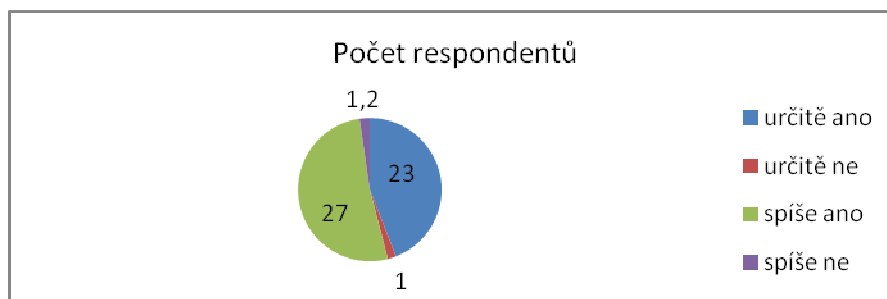
Graf č.17 Je v dostatečné míře do výcviku zařazen nácvik taktiky policejního zákroku proti více pachatelům?

Na otázku „*Jste schopni poskytnout první pomoc?*“, odpovědělo 23 respondentů, tedy 38%, že určitě ano, 1 respondent, tedy 1,7%, odpověděl, že určitě ne, 27 respondentů, tedy 45%, odpovědělo, spíše ano a 9 respondentů, tedy 15 %, odpovědělo, že spíše ne. Z výsledku je patrné, že více jak polovina respondentů, 50 respondentů, tedy 83 %, odpovědělo, že více či méně jsou schopni poskytnout první pomoc. Z toho téměř polovina, 27%, tedy 45%, odpovědělo striktně ano. Pouze jeden respondent odpověděl striktně ne. Z uvedeného plyne, že většina dotazovaných policistů si myslí, že jsou schopni poskytnout první pomoc. Vzhledem k tomu, že při služebních zákrocích může dojít ke zranění jak policistů, tak civilních osob, a do doby než se na místo dostaví Rychlá záchranná služba je třeba první pomoc poskytnout a mnohdy může kvalitní odborná první pomoc zachránit i život, je uvedený výsledek velmi pozitivní. Dle analýzy Policejního prezidia ČR ⁴³ lze konstatovat, že 58% útoků na policisty v roce 2009 se obešlo bez zranění. Pokud došlo k újmě na zdraví, což bylo 42% případů, jednalo se ve většině případů o lehčí zranění (hematomy, zhmožděniny), v několika případech utrpěli příslušníci těžší zranění (průstřel stehna, naražená žebra, zlomený nos, tržní rány na hlavě a v obličeji. Podíl případů (42%), kdy došlo ke zranění policistů, je stále vysoký.

Nicméně tento pozitivní výsledek dotazování je zajímavý v tom, že do služebního výcviku není nácvik první pomoci vůbec zařazen. Je pravda, že v průběhu základní odborné přípravy na policejních školách je zdravotnické průpravě věnován dostatečný prostor a policisté si do výkonu služby jistě naučené dovednosti v této oblasti přinesou, na druhou stranu je možné, že dotazovaní policisté do jisté míry přeceňují své schopnosti a dovednosti v oblasti poskytování první pomoci.

Graf.č 18 Jste schopni poskytnout první pomoc?

⁴³ Analýza použití zbraně a donucovacího prostředku varovný výstřel při služebních zákrocích policistů České republiky v roce 2009 [online]. 2010[cit. 2012/04/18]. Dostupné z Policejní prezidium ČR, Odbor vzdělávání, s.6.

Na otázku, „*Souhlasili byste se zařazením výuky první pomoci do služební přípravy?*“, odpovědělo 30 respondentů, tedy 50%, že určitě ano, 1 respondent odpověděl, že určitě ne, 23 respondentů, tedy 38%, odpovědělo, že spíše ano a 6 respondentů, tedy 10%, odpovědělo, že spíše ne. Stejně jako na otázku, zda jsou policisté schopni poskytnout první pomoc odpovědělo i v tomto případě přes 80% respondentů, že více či méně souhlasí se zařazením výuky první pomoci do výcviku. 7 respondentů, tedy 12%, odpovědělo, že více či méně nesouhlasí se zařazením a z toho pouze 1 respondent odpověděl striktně ne. Z těchto údajů je patrné, že si policisté uvědomují důležitost znalosti první pomoci a toho, aby do služebního výcviku byl nácvik první pomoci zařazen.

5.3 Analýza výsledků dotazníků v oblasti motivace k policejnímu výcviku a jeho koncepce

Na otázku, „*Co vám říkají názvy Kraw Maga, Sambo, Musado?*“ odpovědělo 35 respondentů, tedy 58%, že tyto názvy znamenají bojové sporty a 8 respondentů, tedy 13% odpovědělo, že jsou to názvy pro výcvik ozbrojených složek. 17 respondentů, tedy 28%, odpovědělo, že jim tyto názvy neříkají nic nebo neodpovědělo vůbec. Z uvedeného je patrné, že více jak polovina respondentů, celých 71% má o těchto výcvikových systémech ponětí.

Na otevřenou otázku „*V čem Vám vyhovuje současná koncepce policejního výcviku?*“ se respondenti vyjádřili poměrně různorodě. Odpovědělo 30 respondentů. To, že ze 60 respondentů vyjádřilo svůj názor pouze polovina respondentů může svědčit o jisté netečnosti a lhostejnosti policistů. 6 respondentů se vyjádřilo v tom smyslu, že jim koncepce policejního výcviku vyhovuje a většina důležitých věcí je ve výcviku. Rozporné jsou odpovědi 2 respondentů, kdy jeden respondent odpověděl, že mu vyhovuje možnost zvyšování kondice a 1 respondent odpověděl to, že mu vyhovuje fyzická nenáročnost výcviku. Ostatní respondenti odpověděli, že jim vyhovuje přístup instruktorů, kteří se v rámci času vymezených na výcvik, snaží policisty něčemu naučit, dále že koncepce výcviku perfektně vystihuje základy, dále, že vyhovuje nácvik taktiky zákroku proti nebezpečnému pachateli a zákroku ve sklepě. Dále to, že je věnován dostatečný prostor pro střeleckou přípravu, kdy se nacvičuje i např. střelba z brokovnice, manipulace se zbraní. Dále vyhovuje kvalitní rozcvička a nácvik hmatů, chvatů, úderů a kopů

Na otevřenou otázku „*V čem Vám nevyhovuje současná koncepce policejního výcviku?*“ odpovědělo 33 respondentů. Odpovědi byly opět různorodé. Respondentům nevyhovuje malá důraznost při nacvičování donucovacích prostředků, nenacvičuje se obrana proti útoku např. nožem či tyčí, za pozornost stojí názor několika respondentů, že na výcvik je věnováno málo času. Jeden respondent odpověděl dokonce, že mu koncepce výcviku nevyhovuje vůbec.

Na otevřenou otázku, „*Čemu by podle Vás měla být věnována zvýšená pozornost?*“, odpovědělo 31 respondentů. Jejich odpovědi více méně korespondují s odpověďmi na odcházející otázku. Za pozornost stojí názory, které se v odpovědích na předcházející otázku nevyskytly. Jsou to názory, že by se měla věnovat větší pozornost modelovým situacím s možností předvést způsob řešení situace, a to zejména situacím, které se při služebních zákrocích opakují, dále taktika policejních zákroků zejména proti ozbrojenému pachateli, taktika střelby na jedoucí vozidlo. Za pozornost stojí názor, sice ojedinělý, že by měl být do výcviku zařazen výcvik plavání, ale jistě stojí za zamyšlení. Je pravdou, že při přijímání nových uchazečů k Policii ČR nikoho nezajímá, zda a na jaké úrovni umí uchazeč plavat. Za zamyšlení stojí zejména proto, že by bylo smutné, kdyby se policista dostal do situace, kdy poskytuje pomoc tonoucímu a nedoplaval by k němu včas.

Na otázku, „*Cítíte se dostatečně motivován pro absolvování služebního výcviku?*“, odpovědělo 60 respondentů, z toho 9 respondentů, tedy 15%, že určitě ano, 18 respondentů, tedy 30%, odpovědělo, že určitě ne, 10 respondentů, tedy 17%, odpovědělo, že spíše ano a 23 respondentů, tedy 38%, že spíše ne. Z toho plyne, že více jak polovina, 41 respondentů, tedy 68 %, nejsou více či méně motivováni k absolvování policejního výcviku. Je to zajímavé zjištění, protože to, aby policista absolvoval policejní výcvik, by mělo být z větší míry předmětem zájmu policistů. Měli by mít z vlastní vůle motivaci se během výcviku neustále zdokonalovat, aby jejich služební zákroky byly co nejprofesionálnější. Také jedna z možností jak zvýšit motivaci je zavést důkladné policejní prověrky či zkoušky, kdy by policisté museli předvést své dovednosti v oblasti donucovacích prostředků a taktiky. V oblasti střelecké přípravy tyto prověrky probíhají.

Graf. č. 19 Cítíte se dostatečně motivován pro absolvování služebního výcviku?

Na otázku, „Myslíte si, že by váš zaměstnavatel měl nějakým způsobem přispívat na vaše zdokonalování v nácviku sebeobrany či fyzickou přípravu mimo službu? Např. permanentky do posilovny, finanční příspěví na kurzy sebeobrany či nácvik bojových sportů?“ odpovědělo 47 respondentů, tedy 70%, že určitě ano, 4 respondenti, 7%, odpovědělo, že určitě ne, 9 respondentů, tedy 15%, odpovědělo, že spíše ano a 5 respondentů, tedy 8%, odpovědělo, že spíše ne. Z uvedeného plyne, že téměř většina respondentů, 56, tedy 93%, odpovědělo, že více či méně ano. Tento výsledek je téměř jednoznačný. A jistě by stál za zamyšlení pro vedoucí pracovníky Policie ČR. Jistě v současné době, kdy se šetří téměř ve všech oblastech policie by to jistě nebylo snadné. Ale na druhou stranu by příspěví zaměstnavatele mohlo pomoci ke zvýšení jak fyzické kondice policistů tak ke zvýšení jejich úrovně v oblasti sebeobrany.

5.4 Souhrn a podněty k doplnění současné koncepce policejního výcviku

Metodou kvantitativního výzkumu na základě dotazníkového šetření byla získána data, která mapují současnou situaci v oblasti policejního výcviku policistů Krajského ředitelství Středočeského kraje, Územního odboru Mladá Boleslav. Z analýzy těchto dat plyne několik zajímavých závěrů.

Z výsledků šetření v oblasti donucovacích prostředků plyne, že názory policistů jsou různorodé. V oblasti nácviku hmatů, chvatů, úderů a kopů panuje poměrně jednotný názor. Většina respondentů si myslí, že uvedené donucovací prostředky jsou během policejního výcviku dostatečně nacvičovány. Vzhledem k vysoké četnosti použití těchto prostředků při služebních zákrocích je toto zjištění pozitivní. Stejně tak je většina respondentů toho názoru, že by oni sami nebo ostatní policisté dokázali použít tyto donucovací prostředky v reálné situaci při služebním zákroku. S tímto výsledkem souhlasí i názor zpracovatele této bakalářské práce, dle kterého je nácvik těchto donucovacích prostředků během výcviku kvalitní a to hlavně díky profesionálnímu přístupu instruktorů. Přesto ne všichni respondenti jsou stejného názoru. Za zamyšlení stojí názory respondentů na otevřené otázky v dotazníku, podle kterých by bylo třeba ve výcviku věnovat větší pozornost modelovým situacím, zejména situacím, které se při služebních zákrocích a při použití donucovacích prostředků častěji opakují, a kdy následně předvedou instruktoři výcviku možnosti řešení uvedené situace. Dále názory, že je třeba při výcviku více důraznosti. Toho je možno dosáhnout častějším využíváním pomůcek jako jsou např. lapy, boxovací pytel, boxerské rukavice. Jejich používáním při výcviku by jistě policisté získali více důraznosti. Další možností je zařadit do výcviku více boje se sparingpartnerem za použití chráničů, boxerských rukavic a ochranné helmy.

Stejně tak je dle většiny dotázaných policistů (téměř 70%) věnován dostatečný prostor pro nácvik použití a manipulace s pouty. To je také vzhledem k četnosti použití pout při výkonu služby pozitivní zjištění.

Nejednotný názor mají respondenti na nácvik použití obušku či jiných úderných prostředků. Přibližně polovina respondentů (48%) považuje výcvik za dostačující a přibližně polovina (52%) za nedostačující. Četnost použití těchto donucovacích prostředků při služebních zákrocích není příliš velká, přesto by se zřejmě mělo jejich nácviku věnovat více pozornosti. Například z důvodu toho, že v současné době roste

četnost fyzických útoků proti policistům za použití předmětů jako např. tyč, klacek, teleskopický obušek, lopata, baseballová pálka. Obrana proti útokům těmito předměty za použití teleskopického obušku nebo tonfy je velmi účinná. Je hezké, že téměř každý policista nosí jako součást svého služebního opasku teleskopický obušek nebo tonfu, ale je důležité, aby tyto prostředky uměl také účelně použít. Vzhledem k tomu, že se těmto prostředkům věnuje při výcviku minimálně času, je úspěšnost jejich použití diskutabilní.

Otázky z oblasti policejní taktiky byly zaměřeny na taktiku zákroku v budově, v místnosti, taktiku dopravní kontroly, střelby na jedoucí vozidlo, taktiku zákroků proti skupině pachatelů. Tedy taktiky v situacích, do kterých se policisté základních útvarů mohou snadno dostat. Výsledky z dotazníkového šetření byly v oblasti taktiky zákroků v budově a místnosti střelby na jedoucí vozidlo, taktiky dopravní kontroly, taktiky zákroků proti skupině pachatelů poměrně alarmující. Většina respondentů si myslí, že uvedené taktice není věnován ve výcviku dostatečný prostor. V oblasti taktiky střelby na jedoucí vozidlo je to dokonce 86% respondentů. V oblasti taktiky zákroků proti skupině je o 85% respondentů. V oblasti taktiky zákroku v budově či místnosti a taktiky dopravní kontroly nejsou výsledky tak alarmující, přesto v obou případech odpovědělo víc jak polovina respondentů více či méně záporně.

Zajímavé je zjištění, že přesto, že v současné koncepci policejního výcviku na základních útvarech není zařazena výuka první pomoci, tak odpovědělo 83% respondentů, že si myslí, že jsou schopni poskytnout první pomoc. Toto zjištění je zajímavé vzhledem k tomu, že první pomoc se vyučuje pouze v průběhu základní odborné přípravy. Může to souviset s přeceněním schopností respondentů v této oblasti. Také 80% respondentů odpovědělo, že souhlasí se zařazením výuky první pomoci do výcviku. Z těchto údajů je patrné, že si policisté uvědomují důležitost znalosti první pomoci a toho, aby do služebního výcviku byl nácvik první pomoci zařazen.

Za zamyšlení stojí názor většiny respondentů (93%), kteří si myslí, že by bylo vhodné, aby zaměstnavatel nějakým způsobem přispíval policistům na fyzickou přípravu a nácvik sebeobrany v době mimo službu. S tímto názorem souhlasí i zpracovatel této bakalářské práce. V současné vážné ekonomické situaci nejen v oblasti Policie ČR, v době snižování platů policistů, by jistě příspěvek zaměstnavatele přišel mnohým policistům velmi vhod. A nemuselo by jít přímo o finanční příspěvek, ale např. o permanentky ke vstupu do bazénu, do fitness center, do klubů různých bojových sportů. Zaručilo by s tím, že by tyto prostředky byly použity opravdu na konkrétní věc.

Z výsledku dotazníkového šetření vyplynulo i několik podnětů k doplnění koncepce policejního výcviku. V oblasti donucovacích prostředků by se mělo věnovat více času nácviku technik s teleskopickým obuškem nebo tonfou. Také stojí za zamyšlení věnovat více času nácviku obrany proti útoku nožem či ostatním předmětům. Hlavně dostatečný nácvik obrany proti noži je dle autora velmi důležitý, protože nůž jako zbraň je velmi snadno dostupný a může ho mít u sebe téměř každý pachatel. Pokud není možné stanovený počet hodin výcviku rozšířit, bylo by například možné provádět nácvik uvedených technik např. v rámci kurzů na policejních školách. Dle autora práce je u Policie ČR dostatek kvalitních instruktorů. Také stojí za zamyšlení absolvování kurzů bojových systému pro policejní složky jako Krav Maga nebo Musado, kde jsou tyto techniky obsaženy. Semináře těchto systémů probíhají pro příslušníky Policie ČR na mnoha místech České republiky.

Dále z výsledků dotazníku plyne, že je třeba se během výcviku důkladněji věnovat taktice služebních zákroků. Je zřejmé, že pro nácvik některých taktik nemusí být na útvarech vyhovující prostory, ale opět stojí za zamyšlení možnost pořádat v rámci policejního výcviku semináře na policejních školách, kde jsou pro tento druh výcviku určitě vhodnější podmínky, jak prostorové tak vybavením, než na základních útvarech Policie ČR. Zejména pro nácvik taktiky zákroků v budově, místnosti, taktiky dopravní kontroly, taktiky střelby na jedoucí vozidlo. Je velmi alarmující, že 86% respondentů je toho názoru, že taktika střelby na jedoucí vozidlo není více či méně nacvičována a dokonce 52% respondentů odpovědělo striktně ne.

Jistě realizace uvedených návrhů by nebyla zadarmo, ale v rámci ochrany života a zdraví policistů by jistě stála za zvážení.

Ke zvýšení motivace policistů pro výcvik by bylo možné zavést pravidelné prověrky pro nácvik donucovacích prostředků a taktiky. Prověrky střeleckých dovedností jsou v koncepci výcviku již zařazeny.

5.5 Ověření hypotéz

Zpracovatel bakalářské práce stanovil celkem 5 hypotézy. **Hypotéza 1:** Na otázku v dotazníku týkající se dostatečnosti či nedostatečnosti prostoru, který je věnován během výcviku nácviku donucovacích prostředků hmatů, chvatů, úderů a kopů zpracovatel této bakalářské práce předpokládá, že odpoví většina respondentů, tedy více jak 50%, kladně. **Hypotéza 2:** Na otázku v dotazníku týkající se dostatečnosti

či nedostatečnosti prostoru, který je věnován během výcviku nácviku donucovacích prostředků použití obušku či jiných úderných prostředků zpracovatel této bakalářské práce předpokládá, že odpoví většina respondentů, tedy více jak 50%, záporně. **Hypotéza 3:** Na otázku v dotazníku týkající se dostatečnosti či nedostatečnosti prostoru, který je věnován během výcviku nácviku donucovacího prostředku použití a manipulace s pouty zpracovatel této bakalářské práce předpokládá, že odpoví většina respondentů, tedy více jak 50%, kladně. **Hypotéza 4:** Na otázku v dotazníku týkající se schopnosti policisty efektivně použít donucovací prostředky hmaty, chvaty, údery a kopy při služebním zákroku zpracovatel této bakalářské práce předpokládá, že odpoví většina, tedy více jak 50%, respondentů, záporně. **Hypotéza 5:** Na otázku v dotazníku týkající se toho, zda je do výcviku v dostatečné míře zařazen nácvik taktiky policejního zákroku jako zákrok v budově a v místnosti, dopravní kontrola, střelba na jedoucí vozidlo a zákroku proti více pachatelům zpracovatel této bakalářské práce předpokládá, že odpoví většina respondentů, tedy více jak 50%, záporně.

Na otázku, „*Je věnován dostatečný prostor nácviku donucovacích prostředků – hmatů, chvatů, úderů a kopů?*“ odpovědělo 24 respondentů, tedy 40%, že určitě ano a 16 respondentů, tedy 27% , odpovědělo, že spíše ano. 15 respondentů, tedy 25% odpovědělo, že spíše ne a 5 respondentů, tedy 8% odpovědělo, že určitě ne. Je patrné, že v této oblasti většina respondentů, 40 respondentů, tedy 67% je názoru, že v rámci služebního výcviku je věnován více méně dostatečný prostor pro nácvik donucovacích prostředků. Hypotéza 1 je tímto potvrzena.

Na otázku „*Je věnován dostatečný prostor pro nácvik použití obušku či jiných úderných prostředků?*“ odpovědělo 21 respondentů, tedy 35%, že spíše ne, 17 respondentů, tedy 28%, spíše ano, 12 respondentů, tedy 20%, že určitě ano a 10 respondentů, tedy 17%, že určitě ne. Tedy 52% respondentů odpovědělo, že dostatečný prostor pro nácvik uvedených donucovacích prostředků není více či méně dostačující. Hypotéza 2 je tímto potvrzena.

Na otázku, „*Je věnován dostatečný prostor pro nácvik použití a manipulace s pouty?*“ odpovědělo 13 respondentů, tedy 22%, určitě ano, 7 respondentů, tedy 12%, odpovědělo určitě ne, 29 respondentů, tedy 48%, odpovědělo spíše ano a 11 respondentů, tedy 18%, odpovědělo spíše ne. Z uvedeného je patrné, že téměř 70% respondentů se přiklání k názoru, nácviku použití a manipulace s pouty je věnován dostatečný prostor. Hypotéza 3 je tímto potvrzena.

Na otázku, „*Myslíte si, že vy sám dokážete použít donucovacích prostředků hmatů, chvatů, úderů a kopů v reálné situaci při služebním zákroku?*“ odpovědělo 20 respondentů, tedy 33%, že určitě dokážou tyto donucovací prostředky použít, 3 respondenti, tedy 5% odpovědělo, neurčitě nedokážou, 29 respondentů, tedy 48% odpovědělo, že spíše dokážou a 8 respondentů, tedy 13%, odpovědělo, že spíše nedokážou. Z výsledků je patrné, že 49 respondentů, tedy 81%, si myslí, že by donucovací prostředky umělo využít v reálné situaci při služebním zákroku. Pouze 11 respondentů, tedy 18%, si myslí, že by více či méně neumělo tyto prostředky použít a z toho pouze 3 respondenti si myslí, že by je striktně určitě neumělo použít. Hypotéza 4 je tímto vyvrácena.

Na otázku, „*Myslíte si, že je v dostatečné míře do výcviku zařazen nácvik taktiky policejního zákroku např. zákrok v budově, zákrok v místnosti?*“, odpověděli 4 respondenti, tedy 2%, že určitě ano, 14 respondentů, tedy 23%, odpovědělo, že určitě ne, 21 respondentů, tedy 35%, odpovědělo že spíše ano, a 21 respondentů, tedy 35%, odpovědělo, že spíše ne. V odpovědích na tuto otázku panuje nejednotnost. 37% respondentů se přiklání k tomu, že tato taktika je při výcviku více či méně v dostatečné míře zastoupena. Ale z toho jen 2% respondentů je striktně přesvědčena, že určitě ano. Naproti tomu přes polovinu respondentů, 58% odpovědělo, že tato taktika není více či méně dostatečně ve výcviku zastoupena. Na otázku, „*Myslíte si, že je v dostatečné míře do výcviku zařazen nácvik taktiky policejního zákroku jako je střelba na jedoucí vozidlo?*“, odpověděli 4 respondenti, tedy 2%, že určitě ano, 26 respondentů, tedy 43%, odpovědělo, že určitě ne, 4 respondenti, tedy 2%, odpověděli, že spíše ano a 26 respondentů, tedy 43%, odpovědělo, že spíše ne. Z výsledku je patrné, že 52 respondentů, tedy 86%, si myslí, že nácvik taktiky střelby na jedoucí vozidlo je více méně nedostatečný. Na otázku, „*Myslíte si, že je v dostatečné míře do výcviku zařazen nácvik taktiky policejního zákroku jako dopravní kontrola?*“, odpovědělo 5 respondentů, tedy 8%, že určitě ano, 15 respondentů, tedy 25% odpovědělo, že určitě ne, 14 respondentů, tedy 23%, odpovědělo, že spíše ano a 26 respondentů, tedy 43% odpovědělo, že spíše ne. Z odpovědí je patrné, že 41 respondentů, tedy více jak polovina, 68%, si myslí, že taktika zákroku při dopravní kontrole není ve výcviku více či méně dostatečně zařazena. Na otázku, „*Myslíte si, že zda je v dostatečné míře do výcviku zařazen nácvik taktiky policejního zákroku proti více pachatelům?*“, odpověděli 3 respondenti, tedy 5%, že určitě ano, 31 respondentů, tedy 52%, odpovědělo, že určitě ne, 6 respondentů, tedy 10%, odpovědělo, že spíše ano a 20 respondentů, tedy 33 %,

odpovědělo, že spíše ne. Stejně jako při předešlé otázce, odpovědělo více jak polovina respondentů, 51, tedy 83%, že této otázce není ve výcviku více či méně věnován dostatečný prostor. Hypotéza 5 byla tímto potvrzena ve všech svých bodech.

Závěr

Bakalářská práce pojednává o úrovni policejního výcviku příslušníků Policie ČR Krajského ředitelství policie Středočeského kraje, Územního odboru Mladá Boleslav v oblasti nácviku vybraných donucovacích prostředků a taktiky policejního zákroku. V první teoretické části se práce zabývá vysvětlením základních pojmů profesní terminologie, jako jsou hmat, chvat, úder, kop, slzotvorný prostředek, obušek, aktivní a pasivní odpor, zbraň, nebezpečný pachatel, služební zákrok, závažný služební zákrok, stres a v teoretické rovině popisuje náplň policejního výcviku příslušníků Policie České Republiky v rámci základní odborné přípravy na policejních školách a následně na základních útvarech pořádkové policie, dopravní policie a služby kriminální policie a vyšetřování v rámci územních odborů krajských ředitelství Policie České republiky a to zejména v oblasti nácviku donucovacích prostředků a policejní taktiky a také je v této části popsána úloha psychiky policisty při služebním zákroku.

Na začátku bakalářské práce je stanoven hlavní cíl práce a to zjištění současné úrovně služebního výcviku příslušníků Policie ČR Krajského ředitelství policie Středočeského kraje Územního odboru Mladá Boleslav v několika oblastech: prostoru věnovanému nácviku vybraných donucovacích prostředků a policejní taktice, schopnosti policistů použít vybrané donucovací prostředky v reálné situaci při plnění úkolů policie, jako je ochrana bezpečnosti osob a majetku a veřejného pořádku, při plnění úkolů podle trestního řádu a dalších úkolů na úseku vnitřního pořádku a bezpečnosti, schopnosti policistů poskytnout první pomoc, motivace policistů. Jako vedlejší cíl této práce bylo na základě výsledků dotazníku stanoveno zjištění možností doplnění současné koncepce policejního výcviku v shora uvedených oblastech. Dále je v teoretické části proveden exkurs do vybraných bojových systémů světa pro ozbrojené složky, jednotlivé systémy jsou stručně popsány a navrženy využití některých poznatku a technik z těchto systémů pro výcvik příslušníků Policie ČR.

V empirické části jsou stanoveny výzkumné metody a nástroje, včetně stanovení 5 hypotéz zpracovatelem této bakalářské práce. S využitím Likrtovy škály míry souhlasu či nesouhlasu (určitě ano, spíše ano, spíše ne, určitě ne) jsou výsledky škál odpovědí jednotlivých respondentů spojeny a jejich součet je převeden na procentuální podíl výroku na konkrétní poloze zvolené škály. Uvedené hypotézy jsou na základě analýzy výsledků vyplněných dotazníků zpracovatelem práce potvrzeny či vyvráceny. **Hypotéza 1:** Na otázku v dotazníku týkající se dostatečnosti či nedostatečnosti prostoru, který je

věnován během výcviku nácviku donucovacích prostředků hmatů, chvatů, úderů a kopů zpracovatel této bakalářské práce předpokládá, že odpoví většina respondentů, tedy více jak 50%, kladně. **Hypotéza 2:** Na otázku v dotazníku týkající se dostatečnosti či nedostatečnosti prostoru, který je věnován během výcviku nácviku donucovacích prostředků použití obušku či jiných úderných prostředků zpracovatel této bakalářské práce předpokládá, že odpoví většina respondentů, tedy více jak 50%, záporně. **Hypotéza 3:** Na otázku v dotazníku týkající se dostatečnosti či nedostatečnosti prostoru, který je věnován během výcviku nácviku donucovacího prostředku použití a manipulace s pouty zpracovatel této bakalářské práce předpokládá, že odpoví většina respondentů, tedy více jak 50%, kladně. **Hypotéza 4:** Na otázku v dotazníku týkající se schopnosti policisty efektivně použít donucovací prostředky hmaty, chvaty, údery a kopy při služebním zákroku zpracovatel této bakalářské práce předpokládá, že odpoví většina, tedy více jak 50%, respondentů, záporně. **Hypotéza 5:** Na otázku v dotazníku týkající se toho, zda je do výcviku v dostatečné míře zařazen nácvik taktiky policejního zákroku jako zákrok v budově a v místnosti, dopravní kontrola, střelba na jedoucí vozidlo a zákroku proti více pachatelům zpracovatel této bakalářské práce předpokládá, že odpoví většina respondentů, tedy více jak 50%, záporně. Hypotézy 1,2,3 a 5 byly potvrzeny a hypotéza 4 vyvrácena. Čím byl splněn hlavní cíl této bakalářské práce.

V kapitole 5.4. byly zformulovány podněty pro případné doplnění policejního výcviku příslušníků Policie ČR Krajského ředitelství Středočeského kraje, Územního odboru Mladá Boleslav. Na konci každého exkursu do vybraných bojových systému je navržen možnost pro případné využití poznatků a technik v systému policejního výcviku. Čímž byly naplněny vedlejší cíle této bakalářské práce.

Seznam použitých zdrojů

Literární zdroje

1. CRUDELLI, CH. *Cesta bojovníka, bojová umění a bojové techniky z celého světa*. Mladá fronta. Praha, 2011, 360 s, ISBN 978-80-204-2248-4
2. ČERNÝ, P. *Taktická příprava*. MV ČR, Odbor vzdělávání a správy policejního školství, Praha 2003, 76 s.
3. ČÍRTKOVÁ, L. *Policejní psychologie*. 3. vydání. Praha: Portál, 2000, 254 s, ISBN 80-7178-475-3.
4. EYAL YANILOV I.S. (L). *Kraw Maga. Umění čelit ozbrojenému útočníkovi*. Naše vojsko. Praha 2010, 246 s, ISBN 80-206-0689-0.
5. FOJTÍK I., *Duch budó*. Naše vojsko, Praha 2006, 273 s, ISBN 80-206-0810-9.
6. ABERSETZER, R., *Nunčaku, tonfa*. Veda, vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied Bratislava 1993, 159 s, ISBN 80-224-0414-4.
7. LEWIS, P. *Bojová umění. Cesty*. Praha, 1996, 192 s, ISBN 80-781-095-9(č), 80-7181-096-7(sl.), poř. č. 201
8. NÁCHODSKÝ, Z. *Taktika policejní akce*. Praha 1993, 233 s, .
9. NAKONEČNÝ, M. *Encyklopedie obecné psychologie*. Akademia, Praha, 1997, 437 s, ISBN 80-200-0625-7
10. NAKONEČNÝ, M. *Lexikon psychologie*. Vodnář, Praha, 1995, 397 s, ISBN-80-85255-74-X. Praha, 354 s, ISBN 80-86244-19-9.
11. REBAK, Z. *Thajský box*. Naše vojsko, Praha, 1994, 122 s, ISBN 80-2060444-8-Kn.
12. RONALD, J.A., THOMAS, M.M., CHARLERS, R. *Jak přežít v betonové džungli* Armex
13. SOMR, M. *Základní metody výzkumu. Vybrané kapitoly z metodologie pedagogického výzkumu*. České Budějovice, 2007, 55s.
14. VYMĚTAL, Š., VOSKA, V., TOMAN, O., URBAN K. *Možnosti psychologické podpory v Policii ČR*. Themis, Praha 2010, 77 s, ISBN 978-80-7312-065-8
15. WEINMANN, W. *Lexikon bojových sportů, od aikida k zenu*. Naše vojsko. Praha, 2002, 157 s, ISBN 80-206-0613-0.

Legislativní dokumenty

1. ČECHMÁNEK, B. HROZINKOVÁ, E., *Zákon o Policii České republiky a související předpisy*. 1. vydání. Praha: Eurounion, s. r. o., 1999, s. 108.
2. Česko. *Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky*, Praha: Armex Publishing, 2009, §2, s.7.
3. MATES, P. a KOL. *Policejní právo, právní předpisy s komentářem*. 4. Aktualizované vydání. Praha: Linde Praha, a. s., 2007, s. 115.
4. ŠKODA, J., VAVERA, F., ŠMERDA, R. *Zákon o policii s komentářem*, Komentář k § 52 k písmenu a), Aleš Čeněk, Plzeň 2009, s.194.

Elektronické zdroje

1. *Analýza použití zbraně a donucovacího prostředku varovný výstřel při služebních zákrocích policistů České republiky v roce 2009 [online]. 2010[cit. 2012/04/18]. Dostupné z Policejní prezidium ČR, Odbor vzdělávání, s.6.*
2. *Analýza útoku na policisty 2010 [online]. 2010[cit. 2012/04/18]. Dostupné z Policejní prezidium ČR, Odbor vzdělávání, s.4.*
3. Musado [online]. 2010[cit. 2012-04-19]. Dostupné z <http://www.bojove-sporty.cz/styly/musado>
4. *Krav Maga [online]. 2010[cit. 2012-04-19]. Dostupné z http://www.bojove-sporty.cz/styly/krav_maga*
5. *Použití DP a zbraně [online]. 2011 [cit.2012-01-1]. Dostupné z <http://stc-etr.pcr.cz/etw/vystupy/prehledy/zakroky-formularove-vys.asp>*
6. *Sambo [online]. 2010[cit.2012-04-19]. Dostupné z <http://www.bojove-sporty.cz/styly/box>*
7. *Základní odborná příprava a další vzdělání policistů [online]. 2011 [cit. 2012- 01- 11]. Dostupné z <http://www.policie.cz/clanek/zakladni-odborna-priprava-a-dalsi-vzdelani-policistu.aspx>*

Seznam grafů

Graf č.1 - Použití donucovacích prostředků v členění podle jednotlivých služeb v roce 2009 a 2010

Graf č.2 - Četnost útoku na policisty u jednotlivých služeb v letech 2009 a 2010

Graf č.3 - Způsob provedení útoku na policisty v letech 2009 a 2010

Graf č.4 - Použití donucovacích prostředků a zbraně u policistů Územního odboru Krajského ředitelství Středočeského kraje v roce 2010 a 2011.

Graf č.5 - Struktura výzkumného vzorku

Graf č.6 - Oblast nácviku použití donucovacích prostředků-hmatů, chvatů, úderů a kopů

Graf č.7 - Oblast nácviku použití obušku či jiných úderných prostředků

Graf č.8 - Oblast nácviku použití a manipulace s pouty.

Graf č.10 - Oblast využití pomůcek při výcviku – cvičný nůž

Graf č.12 -Dokážou obecně policisté použít hmaty, chvaty, údery a kopy při služebním zákroku?

Graf č.13 -Dokáže policista použít hmaty, chvaty, údery a kopy v reálné situaci při služebním zákroku?

Graf č.14 -Je v dostatečné míře do výcviku zařazena taktika policejního zákroku v budově a zákroku v místnosti?

Graf č.15 - Je v dostatečné míře do výcviku zařazen nácvik taktiky policejního zákroku jako je střelba na jedoucí vozidlo?

Graf č. 16 - Je v dostatečné míře do výcviku zařazen nácvik taktiky policejního zákroku jako je dopravní kontrola?

Graf č. 17 - Je v dostatečné míře do výcviku zařazen nácvik taktiky policejního zákroku proti více pachatelům?

Graf č. 18 - Jste schopni poskytnout první pomoc?

Graf č. 19 - Cítíte se dostatečně motivován pro absolvování služebního výcviku?

Přílohy

Příloha č.1

DOTAZNÍK

Tento dotazník je součástí mé bakalářské práce na Vysoké škole evropských a regionálních studií, o.p.s. v Příbrami, jejíž tématem je zjištění současné úrovně policejního výcviku příslušníků Policie ČR policistů Krajského ředitelství policie Středočeského kraje, Územního odboru Mladá Boleslav stav z několika hledisek: prostoru věnovanému nácviku vybraných donucovacích prostředků a policejní taktice, schopnosti policistů použít vybrané donucovací prostředky v reálné situaci při plnění úkolů policie jako je ochrana bezpečnosti osob a majetku a veřejného pořádku, při plnění úkolů podle trestního řádu a dalších úkolů na úseku vnitřního pořádku a bezpečnosti, schopnosti policistů poskytnout první pomoc, motivace policistů, podmínek pro policejní výcvik. Tento dotazník je důležitý pro získání údajů o současné úrovni policejního výcviku v této oblasti a pro jeho případné doplnění. Proto Vás, prosím, o pravdivé vyplnění tohoto dotazníku. Dotazník je anonymní a bude vyhodnocován hromadně za všechny respondenty. Prosím zakroužkujte nebo vyplňte odpověď. Všechny otázky se týkají Vaší služební přípravy, kterou pravidelně absolvujete.

1) Je věnován dostačující prostor pro nácvik donucovacích prostředků - hmatů, chvatů, úderů a kopů?

- a) určitě ano
- b) spíše ano
- c) spíše ne
- d) určitě ne

2) Je věnován dostačující prostor pro nácvik použití obušku či jiných úderných prostředků?

- a) určitě ano
- b) spíše ano

- c)spíše ne
- d)určitě ne

3)Je věnován dostatečný prostor pro nácvik použití a manipulace s pouty?

- a)určitě ano
- b)spíše ano
- c)spíše ne
- d)určitě ne

4)Myslíte si, že policisté dokážou použít donucovacích prostředků, jako jsou hmaty, chvaty, údery a kopy, obušek či jiný úderný prostředek v reálné situaci při služebním zákroku?

- a)určitě ano
- b)spíše ano
- c)spíše ne
- d)určitě ne

5) Myslíte si, že Vy sám dokážete použít donucovacích prostředků, jako jsou hmaty, chvaty, údery a kopy, obušek či jiný úderný prostředek v reálné situaci při služebním zákroku?

- a)určitě ano
- b)spíše ano
- c)spíše ne
- d)určitě ne

6)Myslíte, že jste schopen poskytnout první pomoc?

- a)určitě ano
- b)určitě ne
- c)spíše ano
- d)spíše ne

7)Souhlasil byste se zařazením výuky první pomoci do služební přípravy?

- a)určitě ano
- b)spíše ano

- c)spíše ne
- d)určitě ne

8)Využívá se při nácviku dostatečně pomůcek jako jsou lapy, boxerský pytel, boxerské rukavice?

- a)určitě ano
- b)spíše ano
- c)spíše ne
- d)určitě ne

9)Využívá se dostatečně pomůcka cvičný nůž ?

- a)určitě ano
- b)spíše ano
- c)spíše ne
- d)určitě ne

10)Myslíte, že je věnován dostačující prostor pro střeleckou přípravu?

- a)určitě ano
- b)spíše ano
- c)spíše ne
- d)určitě ne

11)Vyhovuje Vám současná koncepce služebního výcviku?

a) V čem Vám vyhovuje

doplňte:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

b) V čem Vám nevyhovuje?

doplňte:

.....

.....

.....
.....
.....
.....

c) Čemu by podle Vás měla být věnovaná zvýšená pozornost?

doplňte:
.....
.....
.....
.....

12) Cítíte se dostatečně motivován pro absolvování služebního výcviku?

- a) určitě ano
- b) spíše ano
- c) spíše ne
- d) určitě ne

13) Myslíte si, že by Váš zaměstnavatel měl nějakým způsobem přispívat na Vaše zdokonalování v nácviku sebeobrany či fyzickou přípravu mimo službu? Např. permanentky do posilovny, finanční příspěví na kurzy sebeobrany či nácvik bojových sportů?

- a) určitě ano
- b) spíše ano
- c) spíše ne
- d) určitě ne

14) Myslíte, že je v dostatečné míře do výcviku zařazen nácvik taktiky zákroku v budově, v místnosti?

- a) určitě ano
- b) spíše ano
- c) spíše ne
- d) určitě ne

15) Myslíte, že je v dostatečné míře do výcviku zařazen nácvik taktiky dopravní kontroly?

a)určitě ano

b)spíše ano

c)spíše ne

d)určitě ne

16) Myslíte, že je v dostatečné míře do výcviku zařazen nácvik taktiky střelby na jedoucí vozidlo?

a)určitě ano

b)spíše ano

c)spíše ne

d)určitě ne

17) Myslíte, že je v dostatečné míře do výcviku zařazen nácvik taktiky zákroku proti více pachatelům?

a)určitě ano

b)spíše ano

c)spíše ne

d)určitě ne

Doplňte prosím:

20) *Věk:*

21) *Pohlaví muž-žena*

22) *Oddělení:*

Děkuji za vyplnění.

